

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

Fra Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskrifter vedrørende Ribe Amts historie. Oversigten er udarbejdet efter oplysninger fra bl.a. Holsted Bibliotek, hvor bibliotekarerne Mette Schødt-Pedersen og Claus Larsen har været til uvurderlig hjælp og i redaktionen er vi dem en stor tak skyldig. Der er yderligere benyttet oplysninger fra enkelte private, fra museer, arkiver og lign., der velvilligt har sendt deres udgivelser til redaktionen. Her vil man fortsat være meget taknemlig for oplysninger, der kan gøre listen så fuldstændig som muligt.

Når der i litteraturlisten henvises til Egnsbogen 2003, er det Grindsted-Billundegnen, der henvises til. Lokalårbogen 2003 omhandler Bramming Kommune og RA 2003 er Historisk Samfund for Ribe Amt

Historieformidling

By, marsk og geest 15. Kulturhistorisk årbog for Ribe-egnen. Ribe 2003.

Egnsbogen. Grindsted. Billund. Give. Lokalhistorisk Årbog 2003. Grindsted 2003.

Fra Ribe Amt 2003. Årbog for Historisk Samfund for Ribe Amt. Esbjerg 2003.

Kuml 2003.

Lokalårbogen 2003. Lokalhistorisk Forening for Bramming Kommune. Bramming 2003.

Mark og Montre. Årbog for Ribe Amts museer. Haderslev 2003.

Ribe Katedralskole 2003. Ribe 2003.

Ribe Stiftsbog år 2003. Ribe 2003.

Sjæklen 2002. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet. Saltvandsakvariet i Esbjerg. Varde 2002.

Skalk 2003.

Sønderjysk Almanak 2003. Aabenraa 2003.

Vestjyske Fortællere 2003. Varde 2003.

Ølgod Museum 2002. Ølgod Museums årsskrift. Ølgod 2003.

Anden Verdenskrig

Futtrup, Anders Munk: »Oplevelser« i Sønderjysk Almanak 2003 s. 123-127.

Willumsen, Peter og Jens Andersen. Atlantvolden på Fanø under 2. Verdenskrig. Fanø 2003.

Arkiver og Museer

Tougaard, Jacob, Svend Tougaard og Thyge Jensen: »Satelitsporing af Sæler« i Sjæklen 2002 s. 101-111.

Jensen, Thyge og Svend Tougaard: »Saltvandsakvariet med nyt indhold« i Sjæklen 2002 s. 113-126.

Pedersen, Lone Nørby: »Tørklæder er hovedsagen« i Mark og Montre 2003 s. 70-76.

Reinheimer, Martin: »Pirater og kristne slaver- at lave en

udstilling med et hold studerende« i Mark og Montre 2003 s. 55-63.

Slyngborg, Mette og Ulla Mejdahl: »Kongstrand og Pedersen – i krukernes rige« i Mark og Montre 2003 s. 64-69.

Arkæologi

Andersen, Lis: »Klostrets gæstefløj« Skalk 2003, nr. 3 s. 12-17.

Andersen, Lis: »Ribe Gråbrødrekloster – det sidste kapitel« i Mark og Montre 2003 s. 23-40.

Frandsen, Lene B.: »De rige kvinder i Billum« i Skalk 2003 nr. 5 s. 5-10.

Moesgaard, Jens: »Møntskatten fra Danelund« i By, marsk og geest 2003 s. 7-16.

Rasmussen, Marianne, Mads K. Holst, Kasper L. Johansen og Steffen T. Laursen:

Digtsamlinger: »Aktuelle undersøgelser af højgruppen ved Tobøl-Plougstrup« i Mark og Montre 2003 s. 17-22.

Ploug, Marianne: »Vestjyske Vers« i Mark og Montre 2003 s. 5-9.

Terp Lauersen, Steffen: »Høje, landskab og bosættelse, rekognosering ved Tobøl-Plougstrup – højgruppen« i Kuml 2003 s. 157.177.

Apoteker

West, Charlotte: »Ølgod Apotek – 100 år« i Ølgod Museum 2002 s. 7-26.

Erindringer

Andersen, Henry: »Mit møde med tandlæge C. W. Kock« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 79-80.

Andersen, Henry: »En lystfiskers erindring fra Varde Å« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 125-137.

Busk, Elmo: »Oplevelser i Varde fra 1916-1942« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 109-120.

Dalsgaard, Ove E.: »Fra elektrikerlærling i Varde til borgmester i Ballerup« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 39-47.

Frandsen, Agner: »Erindringer fra Askov« i Vartovbogen 2003 s. 9-19. København 2003.

Futtrup, Anders Munk: »Oplevelser« i Sønderjysk Almanak 2003 s.123-127.

Hansen, Leif: »En restauratørpas oplevelser på Hotel Højskolehjemmet« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 139-143.

Jørgensen, Borghild S.: »Tidsbillede. Barndoms og ungdomsårene i Varde 1943 til 1969« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 57-78.

Kolding, Esther: »Et kvindeliv« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 19-26.

Knudsen, Hans Siegfred: »Gymnastik i Forsamlingshuset var Billum-drenges oplevelse« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 157-162.

Madsen, Vagn Aage: »Mine erindringer« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 49-56.

Manøe, Søren: »Erindringer af Christian Gravesen, Houstrup, Henne sogn« i RA 2003 s. 41-56.

Nielsen, Kurt Vig: »En fortælling fra bilens barndom« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 121-124.

Rasmussen, Poul Nyrup. Rødder. København 2003.

Sørensen, Kaj Lykke: »40 år med Varde Garden« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 9-17.

Sørensen, Henning: »Der var koksfyrt i kælder« i Vestjyske Fortællere 2003 s.145-152.

Thomsen, Tony: »Kan du tisse i maskinen« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 153-156.

Wüffel, John: »Børnene fra Rusland« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 31-37.

Ekspropriationer

Hestbech, Helle Stougaard og Lasse Bisbjerg Nielsen: »Eksproprieringen af Vejers« i Mark og Montre 2003 s. 103-107.

Fiskeri og Søfart

Andersen, Henry: »En lystfiskers erindring fra Varde Å« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 125- 137.

Bredmose Simonsen, Johs. Niels Winther & Co. Et shippingfirma på Esbjerg Havn. Esbjerg 2003.

Guldberg, Mette: »Bakskuld« i Sjøklen 2002 s. 9-16.

Guldberg, Mette. Sømandshjemmet Gl. Havn. En bygning på Esbjerg Havn gennem 100 år. Esbjerg 2003.

Hahn-Pedersen, M., L.A. Hansen. A.L. Jacobsen, B. Poulsen, R. Taudal Poulsen og M.K. Søndergaard: »På triptur med Dana Anglia« i Sjøklen 2002 s. 57-78.

Hansen, Lulu Anne: »Fiskeriforeningen af 1942« i Sjøklen 2002 s. 27-44.

Holm, Per: »På ubådsjagt ved Horns Rev« i Sjøklen 2002 s. 17-26

Stendevad, Finn: »Jens Peder Jensen af Esbjerg« i Fiskeritidende årg. 10 uge 44 2003 s. 10-13.

Søndergaard, Morten, Ole R. Eigaard og Bo S. Andersen: »Moderne dansk linefiskeri« i Sjøklen 2002 s. 45-56.

Søndergaard, Morten Karnø: »Fiskeriets pionerer – teknologisk udvikling i dansk fiskeri i det 20. århundrede« i Mark og Montre 2003 s. 96-102

Flygtninge

Wüffel, John: »Børnene fra Rusland« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 31-37.

Frihedskæmpere 1940-1945

Andreassen, Arne. Fange nr. 69109 i Neungamme. Grindsted Vorbasse Museum 2003.

Forlystelser

Lindhardt, Charlotte: »En folkelig fornøjelse – zoologiske haver og andre forlystelser i Esbjerg« i Mark og Montre 2003 s. 84-95.

Forsamlingshuse

Tygesen, Sven Ernebjerg: »Mit forsamlingshus. Føvling Forsamlingshus« i RA 2003 s. 65-76

Uhre, Rudolf Borgen: »Barndomsoplevelser i Tistrup Forsamlingshus 1933-1944« i Ølgod Museum 2002 s. 60-64

Palleen, Skjerning: »Tistrup Foredragsforening gennem 60 år – og om Tistrup Forsamlingshus« i Ølgod Museum 2002 s. 65-70.

Fyrtårne

Svendsen, Peder. Fyrtårne: Jyllands vestkyst.[indeholder omtale af fyrtårne bl.a. i Blåvandshuk] Ringkøbing 2003.

Gravminder

Lindhardt, Charlotte: »Gravminder i Grindsted og omegn« i Mark og Montre 2003 s. 41-54.

Gård- og egnhistorie

Bruun, Andreas og Holger Andersen, Ellen Straarup, Hans J. L. Larsen, Anna Larsen. Lindknud. Historier om en egn dens mennesker, huse og gårde. Lindknud 2003.

Mulvad, Søren. Beboelser og beboere i Seem Sogn. Seem 2003.

Nielsen, Jørgen Søndergaard: »Tilbageblik på begivenhe-

der i Billunds udvikling fra 1960 til slutningen af 70erne« i Egnsbogen 2003 s. 23-35.

Jernstøberier

Redaktion: M. Fokdal, Ignaz Tulinius, Henning Stougaard, Kjeld Simon Villadsen. A/S Ribe Jernstøberi 1848-1998. Esbjerg 1998.

Jubilæumsskrifter

Bertelsen, Holme, Erik. Grindsted Gymnastik- og Idrætsforenings jubilæumsbog 1902-2002. Grindsted 2003.

Hegn, Stig. Kongeådalens Brugs i 100 år. 1903-2003. Bramming 2003.

Hermansen, Søren. Hovborg Skole 2003. I anledning af skolens 100 års jubilæum 2003.

Horne Idrætsforening 100 år. 1903-2003. Horne 2003

Jensen, Ejvind Busk. Et Sogn og dets skolevæsen. Horne Skoles 100 års jubilæum. Horne Sognekirke 2003.

Jeppesen, Gunhild m. fl. 100 år med menighedsråd i Billum og Janderup. Janderup 2004.

Pallesen, Skjerning: »Tistrup Foredragsforening gennem 60 år- og om Tistrup Forsamlings hus« I Ølgod Museum 2002 s. 65-70.

Pedersen, Vagn og Trine Ramsing. GørdingHallen 1978-2003. Gørding 2003.

Vejers Strand Vandværks 50 års jubilæum. Vejers 2003.

Koncentrationslejrfanger

Andreasen, Arne. Fange nr.69101 i Neungamme. Grindsted-Vorbasse Museum 2003.

Kirker og kirkehistorie

Bach-Nielsen, Carsten: »Bispeportrætter« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 29-44.

Bak, Jens Thorkild: »Frihed og kompetence« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 77-87.

Bak, Jens Thorkild: »Ribe Domprovsti« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 88-91.

Gade, Kåre: »At spille en bisperolle« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 21-28.

Holm, Lars: »Varde Provsti« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 97-98.

Jermiin, Jens Nielsen og Lotte Demant: »Mødet med den danske salme« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 64-68.

Juhl, Magne: »Om præsten Christian Nielsens gravsten i Jernved Kirke« i RA 2003 s. 57-60

Kobbersmed, Jørgen: »Guds menighed, syng -! Om den nye danske Salmebog« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 53-63.

Munksgaard, Jørgen: »Skads Provsti« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 94-95.

Frandsen, Agner. Askov Kirke. Fra valgmenighedskirke til sognekirke i højskolebyen. Herning 2003.

Frandsen, Agner Hjøllund: »Malt Provsti« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 92-93.

Haahr, Mia: »Ny altertavle i Brammings Sct. Ansgar« i Lokalårbogen 2003 s. 7.

Pedersen, Sandra Brinch: »Ribe og ærkebispstriden« i By, marsk og geest 2003 s. 17-25.

Pedersen, Anna Hillgaard: »Samtale og mission« i Ribe Stiftsbog 2003 s- 73-76.

Kroer og restauranter

Andersen, Jørgen: »Et værtshusdynasti i Esbjerg« i RA 2003 s. 81-98.

Husted, Vagn: »Endrup Møllekro« i RA. 2003 s. 3-14

Kunst

Faber, Ole. Vestkystbilleder. Varde 2003.

Vagtholm, Kirsten: »Skulpturpark i Billund« i Egnsbogen 2003 s. 3-6.

Vejen Kunstmuseum. Rebellen Gudmund Lervad. Vejen 2004.

Landbrugshistorie

Frank, Folmer Brogaard: »Fodermester på Uhregaard« i Ølgod Museum 2002 s. 41-59.

Hansen, Ole Bjerremand: »Dansk Landmand i Litauen« i Egnsbogen 2003 s. 49-51

Kjær, Jacob. Danske Landbrugsskoler gennem 100 år. Auning 2003.

Panduro, Inge: »Når landbrugsland bliver natur- og kulturmiljø – et perspektiv på en fremtidig formidling af Varde Ådal og Ho Bugt Enge« i Mark og Montre 2003 s. 11-16.

Lufthavne

Jørgensen, Jørgen Krab: »Billund Lufthavns udvidelse« i Egnsbogen 2003 s. 7-10.

Medicinalhistorie

Høy-Nielsen, Aja: »Sagen som ikke »tjente til de deltagende lægers ære«« i Dansk Medicinhistorisk Årbog 2003 s. 185-192. [omhandler det lægelige engagement i forbindelse med jernbaneulykken i Bramming i 1913]

Menighedsråd

Jeppesen, Gunhild m.fl. 100 år med menighedsråd i Billum og Janderup. Janderup 2004.

Mindesten

Nielsen, Teresa: »Modersmålet fejrer 100 års fødselsdag« i Mark og Montre 2003 s. 77-83.

Møllehistorie

Guldberg, Mette: »Lydum Mølle – et vestjysk Elværk« i By og Land 59, september 2003.

Musik

Sørensen, Kaj Lykke: »40 år med Varde Garden« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 9-17.

Offshore

Hahn-Pedersen, Morten: »Offshoresektoren ved årtusindskiftet« i Sjøkølen 2002 s. 79-100.

Personalhistorie

Hansen, Carl. Sørensen Ejvind: »De byggede riget« i RA 2003 s. 35-40.

Holm, Niels. Bak, Jens Thorkild: »Niels Holm – et portræt i utide« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 17-20.

Johanne Kolding Esther: »Et kvindeliv« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 19-26.

Lervad, Gudmund. Teresa Nielsen. Rebellen Gudmund Lervad. Vejen 2004.

Mathiesen, Betty. Nielsen, Ole Nørskov: »I lang og tro tjeneste« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 81-108.

Møller, I. C. Poulsen. Else Marie. I. C. Møller – en pioner. Esbjerg 2003.

Rahr, Madam. Mulvad, Søren: »Den rige Madam Rahr i Ribe« i By, marsk og geest 2003 s. 38-63.

Svaning, Hans. Zeeberg, Peter: »Hans Svaning og hans latinske Danmarkshistorie« i By, marsk og geest 2003 s. 26-37.

Teilgaard, Niels. Manø, Søren: »Niels Teilgaard-sogndegn i Ølgod 1783-1809« i Ølgod Museum 2002 s. 71-76.

Politisk historie

Bruhn, Verner: »Ribekredsen på tinge – en grænselandskreds« i RA 2003 s. 15-34.

Præstehistorie

Juhl, Magne: »Om præsten Chr. Nielsen gravsten i Jernved Kirke« i RA 2003 s. 57-60

Manø, Søren: »Et besøg i Aastrup og Ribe først i 1800-årene« i RA 2003 s. 61-64.

Sanghefter

Bruhn, Verner: »Den første lille tryksag« i RA 2003 s. 99-102. [omhandler Historisk Samfund for Ribe Amt]

Skolehistorie

Bruhn, Verner. Vejen til CVU Vest. Center For Videregående Uddannelse. Esbjerg 2003.

Hermansen, Søren. Hovborg skole 1903-2003. Hovborg 2003.

Jensen, Ejvind Busk. Horne Skoles 100 års jubilæum 1903-2003. Horne 2003.

Karstoft, Ruben: »Grindsted tekniske Skole 1906-1964« i Egnsbogen 2003 s. 11-22.

Kjær, Jacob. Danske Landbrugsskoler gennem 100 år. Auning 2003.

Mulvad, Søren. Historier om en skole. Valdemarskolen – Ribe – 1953-2003. Ribe 2003.

Olsen, Jens. Skolen, lærerne, eleverne og forældrene. Klim 2002

Tørnæs, Ulla: Indvielse af de nye bygninger på Ribe Katedralskole. Tale ved indvielsen 2003.

Slægtshistorier

Graugart, Keld Berger. Kromanns Fabrikker. Slægten Kromann. Redigeret af Kirsten Friberg. Glostrup 2003.

Typografi

Olesen, Henning Lykke: »Typograflærling i Ølgod 1957-61 på Ølgod Bogtrykkeri« i Ølgod Museum 2002 s. 27-40.

Ribe Amt eller dele deraf

Ploug, Marianne: »Vestjyske Vers« i Mark og Montre 2003 s. 5-10.

Billund Kommune

Jørgensen, Jørgen Krab: »Billund Lufthavn udvides« i Egnsbogen 2003 s. 7-10.

Nielsen, Jørgen Søndergaard: »Tilbageblik på begivenheder i Billunds udvikling fra 1960 til slutningen af 70erne« i Egnsbogen 2003 s. 23-35.

Schmidt, Ingrid og Kaj. Billund- der var engang. Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn 2003.

Vagtholm, Kirsten: »Skulpturpark i Billund« i Egnsbogen 2003 s. 3-6.

Blåbjerg Kommune

Henne

Manø, Søren: »Erindringer af Christian Gravesen, Houstrup, Henne Sogn« i RA 2003 s. 41-56.

Lydum

Guldberg Mette: »Lydum Mølle – et vestjysk Elværk« i Bol og by 59. sept. 2003

Vejers

Hestbech, Helle og Lasse Bisbjerg Nielsen: »Eksproprieringen af Vejers« i Mark og Montre 2003 s. 103-107.

Vejers Strand vandværks 50 års jubilæum. Vejers 2003.

Blåvandshuk Kommune

Ho

Missionshuset Emaus. Udgivet af Blåvandshuk, Oksbøl, ho, Oksby og Ål Lokalhistoriske Arkiv 2003.

Panduro, Inge: »Når landbrugsland bliver natur- og kulturmiljø – et perspektiv på en fremtidig formidling af Varde Ådal og Ho Bugt Enge« i Mark og Montre 2003 s. 11-22.

Svendens, Peder. Fyrtårne. Jyllands Vestkyst. [indeholder omtale af de første fyr i bl.a. Blåvandshuk] Ringkøbing 2003.

Bramming Kommune

Bramming

Bak, Olaf: »Karens tid i Tømmerby. Djærv bondepiges dagbog om livet på landet i 1919« i Lokalårbogen 2003 s. 99-108.

Høj-Nielsen, Aja: »Heltinde for en dag. Plejemoder Caroline Heise og Brammingulykken« i Lokalårbogen 2003 s. 109-112.

Bak, Olaf: »Glimt fra 2002-2003« i Lokalårbogen 2003 s. 9-22.

Haahr, Poul: »Vestjyllands bedste boghandel -mindst!« I Lokalårbogen 2003 s. 50-55.

Haahr, Poul: »De første kvinder i egnens lokale råd. De turde godt« i Lokalårbogen 2003 s. 74-85

Nielsen, Tage: »Holger Hansens Maskinsnedkeri« i Lokalårbogen 2003 s. 33-38.

Nordrup, Kim: »Stoffer, vold og alkohol« i Lokalårbogen 2003 s. 39-45

Darum Sogn

Hegn, Stig: »Oprør i Darum mod Estrup. Sogneradet nægtede at betale skat i 1886« i Lokalårbogen 2003 s. 120-126.

Rasmussen, Jens Hedegaard: »Et bryllup i Darum – der endte med drøje hug« i Lokalårbogen 2003 s. 28-32.

Gørding Sogn.

Hansen, Sv. Aa.: »Lærerfamilien J. Larsen Pedersen, Gørding« i Lokalårbogen 2003 s. 61-68

Hansen, Werner: »Gørding Apoteks 100 års jubilæum« i Lokalårbogen 2003 s. 113-119.

Hunderup Sogn

Nielsen, Tage: »Kollektivet – en privat døgninstitution i Hunderup« i Lokalårbogen 2003 s. 46-49.

Pedersen, Vagn og Trine Rramsing. Gørdinghallen 1978-2003. Gørding 2003.

Vejrup Sogn

Hegn, Stig: »Vejrup Fattiggård« i Lokalårbogen 2003 s. 127-135.

Jensen, Ingrid: »Fra Butikiai til Vejrup« i Lokalårbogen 2003 s. 56-60.

Poulsen, Svend Erik: »Vejrup og Omegns Kalk og Mergelselskab 1952 – 2002« i Lokalårbogen 2003 s. 69-73.

Leslie & Lothar Fialla. »Enighed gør stærk« en videoberetning om Vejrup 1974.

Vester Nykirke sogn.

Hegn, Stig: »De besøgte Vong ungdomsforening. En perlerække af tidens personligheder« i Lokalårbogen 2003 s. 92-98.

Husted, Vagn: »Endrup Møllekro« i RA 2003 s. 3-14

Junk, Niels Erik: »Vong Ungdomsforening« i Lokalårbogen 2003 s. 86-91.

Brørup Kommune

Lindknud Sogn

Redaktionsudvalg. Andreas Bruun, Ellen Straarup, Hans Jørgen Larsen, Anna Larsen og Holger Andersen.

Lindknud. Historier om en egn dens mennesker, huse og gårde. Lindknud 2003.

Esbjerg Kommune

Esbjerg

Andersen, Jørgen: »Et værtshusdynasti i Esbjerg« i RA 2003 s. 81-98

Bredmose Simonsen, Johs. Niels Winther & Co. Et shippingfirma på Esbjerg Havn. Esbjerg 2003.

Bruhn, Verner. Vejen til CVU Vest. Center For Videregående Uddannelse Vest. Esbjerg 2003.

Guldborg, Mette. Sømandshjemmet Gl. Havn. En bygning på Esbjerg Havn gennem 100 ar. Fiskeri og Søfartsmuseet 2003.

Lindhardt, Charlotte: »En folkelig fornøjelse – zoologiske haver og andre forlystelser i Esbjerg« i Mark og Montre 2003 s. 84-95.

Poulsen, Else Marie. I. C. Møller – en pioner. Esbjerg 2003

Rasmussen, Poul Nyrup. Rødder. København 2003.

Stendevad, Finn: »Jens Peder Jensen af Esbjerg« i Fiskeritidende årg. 10, uge 44 2003 s. 10-13.

Tjæreborg

Sørensen, Ejvind: »De byggede riget« i RA 2003 s. 35-40

Fanø Kommune

Craugart, Keld Berger. Redigeret af Kirsten Friberg. Kromanns Fabrikker. Slægten Kromann/Sonnichsen. Glostrup 2003.
Willumsen, Peter og Jens Andersen. Atlantvolden under 2. Verdenskrig. Fanø 2003.

Grindsted Kommune

Andreasen, Arne. Fange nr.69109 i Neungamme. Grindsted Vorbasse Museum 2003.
Karstoft, Ruben: »Grindsted tekniske skole 1906-1964« i Egnsbogen 2003 s. 11-22.
Holme Bertelsen, Erik. Grindsted Gymnastik- og Idrætsforenings jubilæumsbog 1902-2002. Grindsted 2003.
Kjær, Jacob. Danske Landbrugsskoler gennem 100 år. Auning 2003.
Lindhardt, Charlotte: »Gravminder i Grindsted og omegn« i Mark og Montre 2003 s. 41-54.

Holsted Kommune

Aastrup Sogn
Manøe, Søren: »Et besøg i Aastrup og Ribe først i 1800-årene« i RA 2003 s. 61-64

Føvling Sogn

Tygesen, Sven Ernebjerg: »Mit forsamlingshus, Føvling Forsamlingshus« i RA 2003 s. 65-76.

Tobøl

Terp, Laursen Steffen: »Høje, landskab og bosættelse, rekognosering ved Tobøl-Plougstrup -højgruppen« i Kuml 2003.s.157-177.

Hovborg

Hermansen, Søren. Hovborg Skole 2003. Hovborg Skole i 100 år. 2003.

Ribe Kommune

Ribe
Andersen, Lis:»Klostrets gæstefløj« i Skalk 2003 nr. 3 s. 12-17.
Andersen, Lis: »Ribe Gråbrødrekloster – det sidste kapitel« i Mark og Montre 2003 s. 23-40.
Bramming, Bente og Torben: »Taarnborg i Ribe« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 45-52.
Bruhn, Verner: »Ribekredsen på tinge – en grænselandskreds« i RA 2003 s. 15-34.
Fokdal, M., Ignaz Tulinius, Henning Stougaard, Kjeld Simon Villadsen. A/S Ribe Jernstøberi 1848-1998. Esbjerg 1998.

Holm, Niels: »Brev fra Ribe Bispegård« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 7-12.

Ilsoe, Lars: »Om Flora Danica – en af bibliotekets skatte« i Ribe Katedralskole 2003 s. 29-40.

Manøe, Søren: »Et besøg i Aastrup og Ribe først i 1800-årene« i RA 2003 s. 61-64.

Mulvad, Søren:» Hvem trak Johannes´ s bukser ned? Eller: Balladen om den døde and« i RA 2003 s. 77-80

Mulvad, Søren. Historier om en skole. Valdemarskolen – Ribe- 1953-2003. Ribe 2003.

Mulvad, Søren: »Den rige Madam Rahr i Ribe« i By, marsk og geest 2003 s. 38-63.

Pedersen, Sandra Brinch: »Ribe og ærkebisperstriden« i By, marsk og geest 2003 s. 17-25.

Zeeberg, Peter: »Hans Svaning og hans latinske Danmarkshistorie« i By, marsk og geest 2003 s. 26-37.

Jernved Sogn

Juhl, Magne: »Om præsten Chr. Nielsens gravsten ved Jernved Kirke« i RA 2003 s. 57-60

Seem Sogn

Mulvad, Søren. Beboelser og beboere i Seem Sogn. Ribe 2003
Mulvad Søren. Byhornet nr. 69. December 2003.

Sønder Farup

Moesgaard, Jens Christian: »Møntskatten fra Danelund« i By, marsk og geest 2003 s. 7-16.

Vilslev

Hegn, Stig. Kongeådal Brugs i 100 år, 1903-2003. Bramming 2003.

Varde Kommune

Andersen, Henry: »Mit møde med tandlæge C. W. Kock« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 79- 80.

Andersen, Henry: »En lystfiskers erindring fra Varde Å« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 125-135.

Busk, Elmo:»Oplevelser i Varde fra 1916-1942« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 109-120.

Dalsgaard, Ove E.: »Fra Elektrikerlærling i Varde til borgmester i Ballerup Kommune« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 39-47.

Duedahl, Orla: »At flytte til Varde« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 27-30.

Faber, Ole. Vestkystbilleder. Varde 2003.

Hansen, Leif: »En restauratørpars oplevelser på Hotel Højskolehjemmet« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 139-144.

Holm, Lars: »Varde Provsti« s. 97-98.

Jørgensen, Borghild S.: »Tidsbillede. Barndoms- og ungdomsårene i Varde 1943-1969« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 57-78.

Knudsen, Hans Siegfred: »Gymnastik i Forsamlingshuset var billum-drenges oplevelse« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 157-162.

Kolding, Esther: »Et kvinde liv« i Vestjyske Fortællere 2003 s.19-26.

Madsen, Vagn Aage: »Mine erindringer« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 49-56.

Nielsen, Kurt Vig: »En fortælling fra bilens barndom« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 121-124.

Nielsen, Ole Nørskov: »I lang og tro tjeneste« i Vestjyske Fortællere 2003 s.81-108.

Panduro, Inge: »Når landbrugsland bliver natur- og kulturmiljø – et perspektiv på en fremtidig formidling af Varde Ådal og Ho Bugt Enge« i Mark og Montre 2003 s. 11-22.

Sørensen, Kaj Lykke: »40 år med Varde Garden« i Vestjyske Fortællere 2003 s.9-17

Sørensen, Henning: »Der var koksfyrt i kælderen« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 145-152.

Thomsen, Tony: »Kan du tisse i maskinen« i Vestjyske Fortællere 2003 s. 153-156.

Billum

Frandsen, Lene B.: »De rige kvinder i Billum« i Skalk 2003 nr. 5 s. 5-10.

Horne

Horne Idrætsforening 100 år. 1903-2003.

Jensen, Ejvind Busk. Et Sogn og dets skolevæsen. Horne Skoles 100 års jubilæum 2003. Horne Sognearkiv 2003.

Jeppesen Gunhild m. fl. 100 år med menighedsråd i Billum og Janderup. Janderup 2004.

Vejen Kommune

Kjær, Jacob. Danske Landbrugsskoler gennem 100 år. Auning 2003.

Vejen Kunstmuseum. Rebellen Gudmund Lervad. Vejen 2004.

Askov Sogn

Frandsen, Agner. Askov Kirke. Fra valgmenighedskirke til sognekirke i højskolebyen. Herning 2003.

Frandsen, Agner: »Erindringer fra Askov« i Vartovbogen 2003. København 2003

Skibelund

Frandsen, Agner Hjøllund: »Malt Provsti« i Ribe Stiftsbog 2003 s. 92-93.

Nielsen, Teresa: »Modersmålet fejrer 100 års fødselsdag« i Mark og montre 2003 s. 77-83.

Ølgod Kommune

Ølgod

Manøe, Søren:»Niels Teilgaard- sognedegn i Ølgod 1783-1809« i Ølgod Museum 2002 s. 71-76.

Olesen, Henning Lykke:»Typografilærling i Ølgod 1957-61 på Ølgod Bogtrykkeri« i Ølgod Museum 2002 s. 27-40.

West, Charlotte: »Ølgod Apotek – 100 år« i Ølgod Museum 2002 s. 7-26

Tistrup Sogn

Frank, Folmer Brogaard:»Fodermester på Uhregård« i Ølgod Museum 2002 s. 41-59.

Palleen,Skjerning: »Tistrup Foredragsforening gennem 60 år – og om Tistrup Forsamlingshus« i Ølgod Museum 2002 s. 65-70

Uhre, Rudolf Borgen: »Barndomsoplevelser i Tistrup Forsamlingshus 1933-1944« i Ølgod Museum 2002 s. 60-64.

Historisk Samfund for Ribe Amt

Generalforsamling og årsmøde 2004

Historisk Samfund for Ribe Amt afholdt sin årlige generalforsamling på Krogården på Fanø torsdag den 1. april 2004. Efter formandens velkomst valgtes fhv. seminarielektor Verner Bruhn, Esbjerg som dirigent. Han konstaterede at generalforsamlingen var lovlig indvarslet og gav ordet til formanden, der aflagde følgende beretning:

Med 2003 kom Historisk Samfund for Ribe Amt tilbage i den normale gænge igen. Det foregående år – 2002 – havde som bekendt været et meget travlt år præget af vores 100 års jubilæum i oktober måned.

2003 blev indledt med et velbesøgt årsmøde, der blev afholdt på Lego i Billund den 2. april. Det var en spændende aften, hvor vi først besøgte firmaets imponerende udstillingslokale. Udstillingen handlede om firmaets enestående vækst og viste eksempler på virksomhedens produkter tilbage fra 1930'erne og frem til i dag. Efter rundgangen blev der afholdt generalforsamling, så fulgte kaffebordet, som LEGO var vært ved, og aftenen sluttede med et foredrag ved museumsinspektør Søren Byskov fra Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg. Med udgangspunkt i sin bog *Tro, håb og legetøj*, som han udgav i 1997, fortalte han om LEGO og byen Billund. Det blev en fin afslutning på en spændende aftenen, som blev rundet af med en stor overraskelse: Ved udgangen fik alle deltagere en stor pakke LEGO – en ekstra »julegave« bare i april måned.

Generalforsamlingen bød på genvalg, og efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med Jørgen Dieckmann Rasmussen som formand, Søren Mulvad som næstformand, Edel Overgaard som kasserer og ansvarlig for ekspeditionen, Olga Pedersen som redaktør af *Fra Ribe Amt* og Roll Præstegaard som sekretær. Mogens Hansen og Søren Frederiksen har som menige bestyrelsesmedlemmer deltaget i diverse udvalgsarbejder, bl.a. med hensyn til programlægning og medlemsmøder.

Ét af de emner, der har optaget bestyrelsen meget i 2003, har været medlemsarrangementerne. På grund af noget varierende tilslutning har vi naturligvis måttet overveje indhold, tidsmæssig og geografisk placering og så videre. Det kom bl.a. til at betyde en »anden« Historisk Søndag end normalt, placeret allerede i foråret. Der var tale om en mølletur omkring Holsted med Christian Carstensen fra Holsted som guide. Turen foregik søndag, den 11. maj og med bus, der afgik fra Brugsens parkeringsplads i Holsted kl. 14.00. Så fulgte en interessant køretur, hvor man passerede flere møller og hørte om vandkraftens udnyttelse gennem tiderne. Da bussen nåede frem til det gamle ovnhus på Guldagervej, var der tændt op i ovnen og brød blevet bagt. Da der yderligere var kaffe på kanden, blev det et populært stop for deltagerne i arrangementet. Der kom næsten 50 personer til Historisk Søndag, lige

Ved præsentationen af årbogen 2003 på Endrup Møllekro. Fra venstre ses: Stig Hegn, Ejvind Sørensen, Søren Mulvad, Jørgen Andersen, Verner Bruhn, Vagn Husted, Magne Juhl og Peder Thellesen. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

hvad der passede til en bus. Bestyrelsen arbejdede også med sommerudflugten. Den har vi desværre været nødsaget til at aflyse de senere år på grund af for få tilmeldte. Traditionen har været en udflugt i en af forårsmånederne. Da det havde vist sig vanskeligt at samle deltagere på den årstid, besluttede vi os derfor som noget nyt til at skyde turen til sensommeren. For den 16. august 2003 var der derfor udformet et meget spændende udflugtstilbud med en tur til to gamle grænser og en ny. Turen skulle begynde i Vilslev med en spadseretur over Spangbroen til Vilslev Spang syd for åen. Derfra skul-

le turen fortsætte til Hvidding, hvor der ville blive fortalt om grænsen 1864-1920. Næste mål var Højer, hvor den nuværende grænse så skulle følges mod øst. Som noget nyt var der også indlagt fællesspisning som afslutning, men desværre. Selv dette varierede og spændende program fik ikke et tilstrækkeligt antal deltagere til at melde sig, så også denne udflugt blev aflyst. På den baggrund har bestyrelsen besluttet at ophøre med at udbyde dagsudflugter, i hvert fald for en tid. Onsdag den 10. september blev Fra Ribe Amt 2003 præsenteret i Endrup Møllekro. Det var et velbesøgt arrangement, og

Fra efterårsmødet på Myrthuegård hvor der serveredes rugbrød med bakskuld og snaps til. Fra venstre: Olga Pedersen, Jens Fultrup, Aase og Bent Nielsen

traditionen tro mødte et pænt antal personer op for at være med til præsentationen. Årbog 2003 blev anmeldt af Stig Hein, der er fhv. leder af biblioteket i Bramming Kommune, og han kom med mange spændende betragtninger og overvejelser over årbogen og dens indhold. Som sædvanlig havde redaktionsmedlemmerne med redaktør Olga Pedersen i spidsen produceret en god og fyldig årbog med en palet af spændende artikler. Der var artikler om mange forskellige emner spændende fra en gravsten i Jerne Kirke til en artikel om, hvem der trak bukserne af Johannes. Også nyere

byhistorie var blevet repræsenteret i årbogen Jørgen Andersens artikel om et værtshusdynasti i Esbjerg. Interessant var det i den forbindelse at se, at udsendelsen af årbogen i sig selv gav anledning til mange nye indmeldelser. Med de udmeldelser, der naturligt også hører virkeligheden til, havde Historisk Samfund for Ribe Amt 747 ordinære medlemmer ved årsskiftet 2003/2004 og 142, »abonnerter« på årbogen (typisk biblioteker og lignende).

Lørdag, den 20. september var medlemmerne budt til efterårsmøde i Natur- og Kulturformidlingscentret Myrthuegård ved Varde Å.

Desværre mødte der ikke mange medlemmer op til dette arrangement – de skulle bare lige vide, at der blev budt på baksuld med kaffe-punch til, for så var flere garanteret kommet mange flere. Det blev en både interessant og spændende eftermiddag, som alle deltagere husker, også selv om der var skænket snaps op til 50 personer! Det var en eftermiddag med fint sensommervejr, så deltagerne kunne rigtig nyde landskabet, mens vi hørte om centret og fik dets mange interessante aktiviteter præsenteret.

Historisk Samfunds sidste arrangement i 2003 krævede, at medlemmerne var længe oppe. Vi forsøgte os nemlig med en stand på Kulturnatten i Grindsted lørdag den 25. oktober. Nysgerrige Grindsted-borgere lagde vejen forbi Historisk Samfunds stand, og der blev da også tegnet et par nye medlemmer ved den lejlighed. Om vi vil deltage i næste kulturnat eller andre kulturnætter i Ribe Amt skal bestyrelsen dog lige have vurderet. Bestyrelsen har imidlertid også arbejdet med andet end medlemsarrangementer. I forlængelse af årsmødet sidste år kontaktede vi kulturminister Brian Mikkelsen for at klage over de dårlige forhold, slægtsforskere og lokalhistorikere efterhånden har på de statslige arkivers læsesale. Det skyldtes først og fremmest den indskrænkning i arkivernes åbningstider, som trådte i kraft pr. 1. januar 2003 med mandag som fast lukkedag. Det fik bl.a. som konsekvens, at læsesalene blev ekstra belastet de øvrige dage i et sådant omfang, at man som bruger bosat langt fra f.eks. Viborg meget let kommer til at spille en hel arkivdag, fordi man kommer frem måske blot fem minutter efter åbningen og der først bliver en læsesalsplads ledig ud på eftermiddagen. Uden en læsesalsplads kan man ikke foretage sig ret meget på et statsligt arkiv. Andre, fortrinsvis lokalhistorikere, fra Ribe Amt har nævnt bes-

været med at bestille arkivalier til lån fra de statslige arkiver. Det var alle disse problemer, vi ligesom en række søster-foreninger her i amtet syntes kulturministeren skulle konfronteres med. Det blev han, men kun med et typisk ministersvar til følge. Måske skal vi skrive et nyt brev til ham – forholdene er nemlig ikke blevet bedre siden sidste år, snarere tværtimod – eller måske skal vi ligefrem tage over og besøge Folketingets Kulturudvalg for at sætte dem ind i det, der tidligere hed »de faktiske forhold i jernindustrien«.

Endelig vil jeg nævne, at vi sammen med Landbohistorisk Selskab arbejder på at få Henrik Vensilds bog om Bøndergårdene i Skads Herred på gaden i løbet af foråret 2004. En præcis dato for udgivelsen har vi dog ikke her i dag.

På bestyrelsens vegne vil jeg slutte beretningen for 2003 af med at bringe en tak til vore faglige samarbejdspartnere, Ribe Amts Lokalkarkiver og Ribe Amts Museumsråd. Til Ribe Amt, kommunerne i Ribe Amt samt Lida og Oskar Niensens Fond skal der lyde en stor tak for det tilskud, der spiller en væsentlig rolle for finansieringen af Historisk Samfunds aktiviteter. Endelig vil jeg gerne takke bestyrelsens medlemmer samt de aktive medlemmer i redaktionsudvalget for indsatsen i 2003.

Kassereren Edel Overgaard gennemgik regnskabet, der godkendtes. Kontingentet blev fortsat fastlagt til 125 kr.

Valg til bestyrelsen. På valg var: Olga Pedersen, Roll Præstegaard, Edel Overgaard og Søren Frederiksen, der alle genvalgtes. Valg af suppleanter. På valg var: Svend E. Thygesen og Uwe Dall, der ligeledes genvalgtes. Valg af revisorer. Her genvalgtes Søren Manøe og Ejvind Busk Jensen.

Efter generalforsamlingen og kaffen fortalte Bjarne Steen Jensen fra Grindsted om kongehusets smykker.

Regnskab 2003

Indtægter

Kontingent	112620,00
Tilskud:	
.1688,00
Bramming Kommune	.1130,00
Grindsted Kommune	500,00
Brørup Kommune	500,00
Ølgod Kommune	.1000,00
Ribe Kommune	.2430,00
Fanø Kommune	500,00
Blåvandshuk 2001 og 2002	992,00
Blåbjerg Kommune	.1000,00
Billund Kommune	.1000,00
Holsted Kommune	.500,00
Vejen Kommune	.1000,00
Esbjerg Kommune	.2400,00
Varde Kommune	.1500,00
Ribe Amt	.19000,00
L. og Oskar Nielsens Fond	.2000,00
Andet	.150,00
Tilskud i alt	37290,00
Nettorenter/afkast	3632,82
Nettoindtægter bogsalg	18902,30
Foreningsindtægter i alt	172445,12

Udgifter

Løn	12800,00
Kontorudgifter	14850,95
Møder	1293,90
Bestyrelsen	10554,95
Årbogen 2003 incl. Porto	62772,05
Porto	8360,00
Moms på årbog	3106,49
Foreningsudgifter i alt	113738,34
Årets resultat	58706,78
Balance	.172445,12 172445,12

H. K. Kristensen-prisen 2004

I taknemmelighed for den historiske indsats, Vestjyllands store historiker H. K. Kristensen ydede gennem et langt liv og herved også for Historisk Samfund for Ribe Amt, indstiftede bestyrelsen for Historisk Samfund for Ribe Amt i 1978 H. K. Kristensen-prisen.

Ifølge fundatsen uddeles prisen til en person eller en institution, der har gjort en fortjenstfuld indsats for det lokalhistoriske arbejde i Ribe Amt. Prisen kan tildeles for såvel en indsats gennem flere år som for en enkelt aktivitet. Der skal ved tildelingen lægges vægt på, at den belønnede indsats forener faglig kvalitet med folkelig formidling. Prisen kan ikke tildeles for en indsats, der udøves som en del af pågældendes embede.

Bestyrelsen for Historisk Samfund har besluttet i 2004 at uddele H. K. Kristensen-prisen til ikke en, men to personer. Det er lidt usædvanligt, men netop den indsats, der påskønnes her efterfølgende, har det måske kun været muligt at gennemføre ved to engagerede og ihærdige ildsjæles indsats. Måske var forudsætningen netop et ægtepars fælles interesse og anstrengelser for at få en så kompliceret opgave på Fanø løst – og så kan det vist ikke trækkes det meget længere. Modtagerne af H. K. Kristensen-prisen 2004 er:

Hanne og Villy Nielsen, Nordby.

Gennem mange år har I arbejdet yderst ihærdigt og koncentreret på at indsamle oplysninger til og opbygge en lokalhistoriske samling »Nordby Sogn, Fanø«. Den omfatter personer

før 1880 samt oplysninger om ejendomsforhold til jord og bygninger før matrikuleringen i 1930. Det er en opgave, hvis lige ikke kan findes noget andet sted i landet, da matrikel forholdene på Fanø var yderst specielle helt frem til 1930. Ja, matrikulering eksisterede faktisk slet ikke. Mange jordstykker kan kun placeres, når man kender stederne og de personer, hvis navne de henviser til. Dette puslespil har I fået til at gå op – næsten, for jeg ved I stadig arbejder på projektet. Yderligere har I beredvilligt stillet jeres store samling – over 10.000 A4-sider – gratis til rådighed på Nordby Sognearkiv for alle interesserede – endda i elektronisk form, så man som bruger kan udnytte den moderne tekniks mange faciliteter. Forudseenhed i et lokalhistorisk arbejde.

Hanne og Villy Nielsen, Nordby er modtagere af H. K. Kristensen-prisen 2004. Foto: Gerlis Baun. Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

Tidligere modtagere af prisen er:

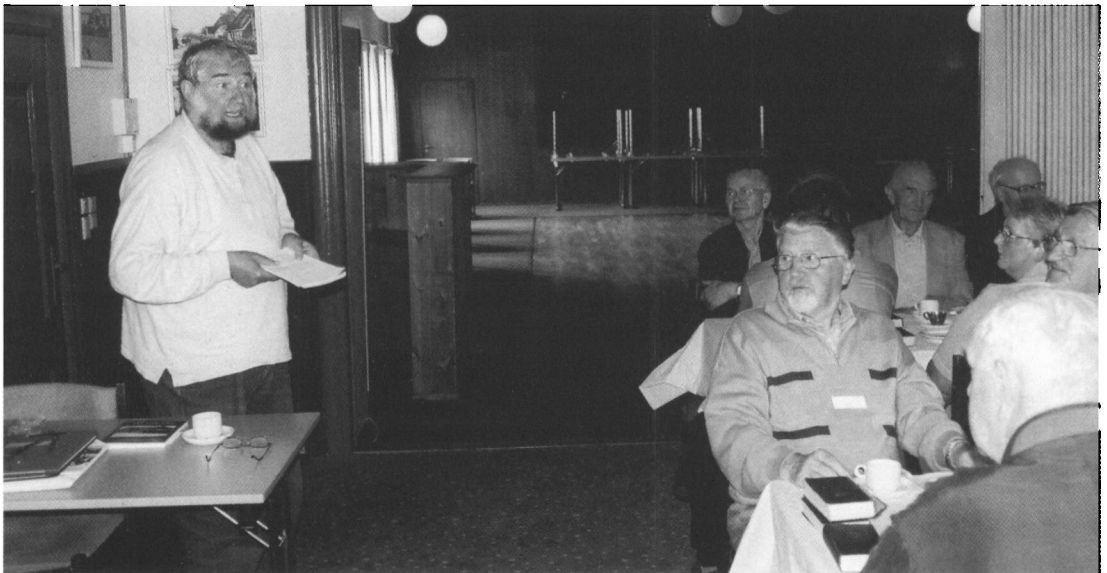
- 1978 Skoleinspektør, arkivleder J. Hedegård Rasmussen, Darum.
- 1979 Lokalhistoriker John Kvist, Egtved.
- 1980 Kulturhuset, Ølgod Kommune.
- 1980 Lokalhistoriker Kristian Haahr, Tistrup.
- 1981 Lektor Bue Kaae, Esbjerg.
- 1982 Lokalhistoriker Børge E. Hansen, Nordby, Fanø.
- 1984 Lokalhistoriker Frode Sørensen, Oksbøl.
- 1985 Pastor emeritus Knud Høgsbro Østergaard, Holsted.
- 1987 Miniby, Varde Kommune.
- 1990 Lokalhistoriker, Olga Pedersen, Aastrup.
- 1992 Tømrermester Helge Kragelund, Sønderkov Hovedgård.
- 2002 Seminarielktor Verner Bruhn, Esbjerg.

Nye medlemmer 2003

Esbjerg: Svend Larsen, Else Dalby, Karl Christiansen, Anton Åskjær,
 Karen Eickhardt, Anne Marie og Rolf Boose, Rasmus Büchert, Berit
 Smedegaard, Jørgen Nielsen, Else Pedersen, Bodil Petersen.
 Fanø: Nana Fogh.
 Fredericia: Gudrun Bøgedal.
 Grindsted: Ellen Starup, Wolfgang Hirt
 Glejbjerg: Villy Sørensen
 Gredstedbro: Jernved Sognearkiv, Stig Hegn.
 Herning: Ruth Madsen.
 Holsted: Hans Madsen.

Kolding: Gurli og Niels Elming.
 Nordenskov: Tora Andersen.
 Næstved: Grethe Johanne Roed.
 Nørre Nebel: Lenni Michelle Løvendahl
 Ringsted: Astrid Westerp.
 Varde: Inger Christensen
 Vejen: Aage Nielsen.
 Vester Nebel: Edith Nielsen
 Vester Vedsted: Anni Møller Christensen
 Viborg: Jens Lovmand Hvid.
 Årre: Karin og Peder Thellesen,
 TV Dengang.

Stig Hein ved præsentationen af Historisk Samfunds Årbog 2003. Foto: Jørgen Dickmann Rasmussen.

Register 2004

A.C. de Teilman, hofjægermester	37	de Teilman, Tøger, godsejer	35ff
Abraham Wuchters	38	Decker, Susanne	48
Adelvej	22	Decker, Edwin	48
Adelvejsvang	22	Degenfeld, v. Hannibal, venetiansk feltmarskal, baron	42
Ahlefeldt-Laurvigen, hedvig	29ff	Det danske Post- og Telegrafvæsen	8
Als	3	Dohn, Knud Michael Theodor,	15
Amalienborg	45	Dumphy, Isabel	48
Amerika	5	Ebbesen, Jacob	14
Andersen, Ellen,	10	Ebbesen Klaus	87
Andersen, Knud,40		Endrupholm	35ff
Andersen, Herman, møllersvend	73	Erichsen, førstelærer	30
Andst	77	Esbjerg Sygehus	29
Ansager	22	Esbjerg	51
Arizona	47ff	Falen	24,70
Astrup	42	Fanø	30
Aumont,Louis August, portrætmaler	45	Faurlund	3
Axel Rosenkrantz de Lassen, etatsråd	42	Feddersen, Niels Clausen	3ff
Bagger, Jens Albrecht Frederik, borgmester i Varde	55ff	Feddersen, Mary Valgerda	6
Bagger, Emilie	55ff	Feddersen, Maren	3ff
Bagger, Jensine Marie Kathrine	55ff	Feddersen, Jørgen	3ff
Bagger, cand. jur. slotsforvalter	55	Fisker, J.	30
Ballum	3	Flensborg	3
Bang Knudsen	31	Folding	24
Blom, C. V. Kunstmaler	87	Fort McDowell	47
Bolette Frederikke	55	Frandsen, Kirstine Johanne,	51
Bramming	36	Frandsen, Søren	49
Brammingekredsen	10	Fredericia	3ff
Brandenburger, Ernst bygmester	36	Frederiksberg	29, 55
Breinholt, konsul	30ff	Fæsted Mose	13
Brøk, Peder Nielsen	51	Føvling	24
Brønd, Evald	69	Gammeltoft, Peder	21
Bundesen,Laurids	15	Gandrup	73
Bøggild, fru	29	Gedved	73
Californien	47ff	Gersdorff, Poul major	38
Christian Gyldenløve, greve	36	Gersdorff,v. Frederik, kammerjunker	36ff
Christiansen, Mette Margrethe	5	Gesten sogn	84
Christine Bramming	6	Gjedde, Ove, rigsadmiral	38
Christoffer Frederik Gersdorff, oberstløjtnant	38, 42	Gjellerupholm	35
Cold, overløge	29ff	Gjersing, arkitekt	30f
Daniel, H.	32	Gottorp	3
Danmark	17, 47ff	Gram Gods	37
Dansk Kvindesamfund	30	Granada	38
de Teilman, Mette Margrethe	38	Grindsted	30
de Teilmann, Andreas Charles,	37	Grydvad Mølle	41
		Gyldenchrone, Jørgen, baron	41
		Gørding	22

H.K. Kristensen	27f	Kroggård	74
Hallager, L. Overretssagfører	31	Køerup	24
Hansen, Terkel	14	København	29
Hansen, Peder Holden	78ff	Landpostbudenes Centralforening	11ff
Henningsen, frk, husbestyrerinde	66	Lang, Knud, pastor	36
Hjertinghjemmet	29ff	Larsen, Esben	29
Hochberg Nagel, Frederik	4ff,15	Larsen, forvalter	31ff
Horsens	73	Lind, Andreas	7
Horslund	3,13	Lindegaard, Olav C.	77
Hunderup	22,36	Lindegaard, Johannes	79
Hvass, Steen, arkæolog	87	Lindegaard, Anna Katrine	79
Hyphoff, Niels S., bogtrykker	35	Lindegaard, Morten Christian	77ff
Højer, Peder	51	Lindegaard, Carsten	79
Højer,Niels Pedersen	50	Lindknud	24
Høy-Nielsen, Aja	29	Luplau, pastor	58
Ingeborg Christiane	45	Lydum	69ff
Iversen, Iver	73	Løeborg	77
Iversen, Anna Kathrine	73	Malt	77
Jacobsen, Laura,	73	Marius Bramming	6
Jacobsen, Niels Hansen	79	Mielch, frk., bestyrerinde	31
Jacobsen, Rasmus Peder	69ff	Mikkelsen, Hans	4, 13
Jacobsen, Erna	73	Mundt, Emilie, kunstner	55
Jacobsen Anders	73	Müller, Sophus	87
Jacobsen, Ivan	73	Møgelvad	24
Jacobsen, Dagny	73	Nielsdatter, Laura Maren	47f
Jakobsen, Tage	4	Nielsen, Jens	73
Jakobsen, embedsløge	32	Nipså	16
Jakobsen, Jacob	73	Nissen, Gunder Marie	47
Janderup sogn	24	Nr. Nebel	22, 70ff
Jensen, Lund	30	Nr. Farup	43
Jepsen, Hans Marius	51	Nybro	21ff
Johansen, Anne Marie Højer	81	Nykjøbing Mors	43
Juel,Jens generaladmiral,baron	36	Nymindegab	74
Jylland	87	Nørby, Anna	51
Jylland	30	Nørre Bork	70
Jørgensen, Jørgen, propritær	84	Obbekær	3ff, 22
Jørgensen, Bodil Balslev	51	Olsen, Kristiane	77
Jørgensen Brok, Dorthea	49	Olsen, Johan	77
Kamma Struwe	55	Outrup	27
Kamp	3	Palludan J. W	65
Kjøergård	35ff, 47	Palludan,O, købmand i Varde	63
Knuth, greve på St. Grundet	67	Pedersdatter, Dorthe Katrine	47
Kockspang mølle	24	Pedersen, Niels	47ff
Kongensvase Bro	24	Pennsylvania	48
Kongeåen	24, 36	Petersen, Peter, pastor	35
Krag, Erik geheimeråd	36ff	Petri Vilhelm Suadicanì	15
Krag, Christen	38	Phoenix,	47
Krag, Frederik, baron på Stensballegård	36ff	Præstegaard, Roll	47
Krag, Edel Margrethe	36	Rasmussen, hans lærer og kirkesanger	55

Rasmussen, Theodor Ludvig Marius,	55ff	Thude, Pat	51ff
Rasmussen, Edith Camilla	55ff	Thude, Mikkel Sørensen	47ff
Reenberg	38	Thude, Gerda	53ff
Reventlow, Conrad, Greve på Clausholm	36	Thude, Gunnar	47ff
Ribe	77	Thude, Betty	47ff
Ribe Stiftstidende	17	Thudesløgten	47ff
Ribe Mark	6	Thun, Valdemar Marius	15, 30,
Ribe Amt	21ff, 33	Tranberg Friis, Hans Nikolai, pastor	35ff
Ribe	3ff, 22, 30, 55	Tved	3
Ringkøbing amt	22, 33	Taarnborg	4
Roepstorff, fru	29	Uwe Dall	3
Rosenkrantz, Vibeke	38	v. Wedelsparre, Magnus Frederik, kaptajn	37
Rosenkrantz, Palle, lensmand	43	v. Gersdorff, Anna Maria	42
Rosenstand, Kaj Hyphoff	16	v. Gersdorff, Sophie Amalie, etatsrådinde	37ff
Rosenørn, v. Margrethe, oberstinde	36ff	v. Gersdorff, Anna Antoinette	43
Røde Kors	30	Vad	24
Rørdam, Thomas	29	Varde	21ff, 55ff
Salomonsen,	63	Varnøes	45
Salt River Valley	47	Vejen	77ff
Salto Sofie og C. E.	56ff	Vejle	73
San Francisco	49	Vejle Amt	33
Seem	3	Vester Vedsted	3
Sehested, N. F. B. Fritidsarkæolog	90	Vester Horne	22
Sig	23, 72	Vesterenge	3
Skallebæk	4	Vestkysten, Dagblad	3ff
Slauggård	87	Vilslev	36, 47ff
Sneum	36	Vilsted	24
Snurom	25	Vittarp	25
Sophie Bardenfleth	37	Vorbasse	87ff
Sophie Saltos	55ff	Warburgske Legat	29
Spanghøj	23ff	Weber Kirstine	14
Spannjerske Legater	29	Wedelsparre v. Elisabeth	37
Stavn, Jeppe, kunstner	35, 42	Ølgod	62
Strat	22	Øster Horne	22ff
Strødegård	22	Øster Vedsted	23
Sød	3	Østerbro	68
Sønderjyllands Amt	33	Ål sogn	22
Sørensen, Harald	18		
Sørensen Søren, prokurator	39		
Søvig	21ff		
Tange	3		
Teilman	35ff		
Teilman Hald, Carsten Michael	35		
Tempe	47ff		
Thude, Frands	51		
Thude, Søren Mikkelsen	47ff		
Thude, Hans Peder	50ff		
Thude, Per Michelsen	47ff		
Thude Drive	47		

Fra Lokalarkivernes arbejdsmark i Ribe Amt 2003

Ribe Amts Lokalarkiver (RAL)

Bestyrelsens beretning

Det er egentligt lidt specielt at skulle byde velkommen til denne jubilæumsgeneralforsamling, for mens vi her i aften markerer og fejrer 25 fremgangsrige og succesfyldte år for lokalarkiverne i Ribe Amt, sidder man rundt omkring i landets kommuner og amter og spekulerer på nye kommune- og regionsgrænser. En del borgere gør det også, for forslagene til nok især de nye kommuner kan virke skræmmende på mange. Mest opmærksomhed her i Ribe Amt er der vel omkring Fanø, som er blevet beskyldt for at ville vælge en ny fremtid som republik!

Ingen kender fremtiden, men forandringer vil der ske. Og det var jo netop i kølvandet på tilsvarende forandrin-

ger i 1970, det store antal lokalarkiver skød op overalt i landet, og som jo også i Ribe Amt kom til at fylde ganske pænt. Det er ikke forkert at sige, at lokalhistorien var det eneste, man havde tilbage som verdsligt fælleseje ude i sognene, når skolen måske var blevet lukket og sognebiblioteket ligeså. Lokalhistorien kunne ingen fjerne, slet ikke hvis man organiserede arbejdet i et sognearkiv, og det gjorde man så mange steder i årene efter den store kommunalreform.

Jeg skal ikke dykke dybere ned i historien her, men dog nævne, at netop gennemførelsen af tværgående projekter som f.eks. den såkaldte Billedkampagnen blev anledningen til oprettelse af en amtsorganisation for

Fra Ribe Amts Lokalarkivers generalforsamling den 25. marts 2004 på Hotel Tofterup. Knap 100 arkivfolk var mødt frem, og de fik serveret gule ærter, og som det ses på billedet, en festtale af SLAs formand Asbjørn Hellum. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen.

lokalarkiverne i Ribe Amt i 1979. Det er det, vi markerer i aften, for ikke mindst gennem RAL er det i årenes løb lykkedes at støtte og styrke lokalarkiverne og deres arbejde her i amtet. En af foreningens vigtige opgaver var nemlig at varetage lokalarkivernes interesser, én anden at igangsætte tværgående initiativer. Varetagelsen af lokalarkivernes interesser er bl.a. blevet tilgodeset gennem oprettelsen af en amtskonsulentordning, som Ribe Amt har været så venlig at finansiere. Denne ressource har bl.a. andet gjort det muligt at gennemføre og afslutte en såkaldt foreningskampagne (en systematisk indsamling og registrering af foreningsarkiver samt udgivelse af en registratur), udarbejde en arkivvejviser, udarbejde og udgive en bog sammen med Historisk Samfund for Ribe Amt i anledning af Grundlovens 150-års jubilæum i 1999. I 2000 gennemførte foreningen projekt Mit liv i år 2000, der blev afrundet med udgivelse af en bog. Senest – i 2003 - har RAL lavet en hjemmeside, som ikke blot fortæller om RAL og dens aktiviteter, men også bringer oplysning om de enkelte medlemsarkiver. Og senere her i aften skal vi præsentere en jubilæumsbog med bidrag fra amtets 54 lokalarkiver.

Hvad jeg lige har nævnt er de synlige ting, RAL har stået bag, men som medlemmer ved I også, hvor megen hjælp I til daglig kan hente fra amtskonsulent Richard Bøllund i stort og småt. Hvad han har bedrevet i det sidste år, vil I kunne høre mere om i hans beretning herefter.

Med hensyn til bestyrelsens beretning for 2003 kan det oplyses, at vi har understøttet amtskonsulenten og uddannelsesudvalget i gennemførelse af deres mange planer. Det med uddannelse bliver man aldrig færdig med, heller ikke i lokalarkiverne. Der er mange uddannelsesstilbud til lokalarkiverne i Ribe Amt, og det er glædeligt at se den store interesse, medlemmerne viser for de forskellige tilbud.

Vi havde også et ekstraordinært møde i 2003, nemlig i august måned, for SLAs styrelse ville præsentere amtskredsens medlemmer for forslag til en ændret kontingentstruktur, skærpede krav til lokalarkiverne m.m., som skulle behandles på SLAs generalforsamling i september. Det var et udbytterigt møde med en del diskussion, og jeg kan oplyse, at mødet følges op af yderligere ét i 2004.

På sidste års generalforsamling behandlede vi bl.a. forslaget om at sende et brev til kulturminister Brian Mikkelsen for at klage over de vilkår, aktive slægtsforskere og lokalhistorikere fra Ribe Amt efterhånden har på de statslige arkivers læsesale. Det er altså ikke rimeligt, at man kan køre den lange vej til f.eks. landsarkivet i Viborg og

så bare komme fem minutter efter åbningstid for at opdagge, at alle pladser på læsesalen er optaget. Efter vores mening er det også urimeligt, at man ikke kan fjernbestille arkivalier uden at have den helt præcise reference, da slet ikke da man faktisk skal besøge det pågældende statslige arkiv først for at finde oplysningerne – de er ikke tilgængelige på lokalarkivet, på biblioteket eller på Internettet. Vi fik også et svar – men ikke et svar, vi kan bruge til noget som helst. Kulturministeren henviste nemlig blot til den digitalisering af statslige arkivalier, der var i gang, og som ville lette adgangen til (nogle typer) arkivalier, men de øvrige rejste spørgsmål undlod han at kommentere. Efter hvad man hører, er forholdene på de statslige arkivers læsesale ikke blevet bedre, så måske skal vi sende en fornyet henvendelse for at vise, at sagen ikke er blevet glemt.

RAL har altså stadig en rolle at spille – om den så vil overleve i sin nuværende udformning er vel spørgsmålet. Imidlertid må RAL gøre en aktiv indsats for, at lokalarkivernes arbejde i en kommende ny region fortsat styrkes og udbygges gennem en konsulentordning. Behovet bliver ikke mindre i fremtiden, hvor udfordringerne og kravene til lokalarkiverne bliver større.

Det var så bestyrelsens afslutningsreplik på beretningen for 2003. Vi håber, der kommer endnu en eller måske et par generalforsamlinger mere i RAL-regi, men RAL som sådan står jo også over for en udfordring i en ny kommunalstruktur.

Lad mig slutte af med at ønske medlemmerne til lykke med 25-års jubilæet og takke for en god dialog og godt samarbejde igennem årene. Der er også grund til at takke RALs bestyrelse og ikke mindst amtskonsulent Richard Bøllund for indsatsen i 2004.

Jørgen Dieckmann Rasmussen
Formand

Amtskonsulentens beretning

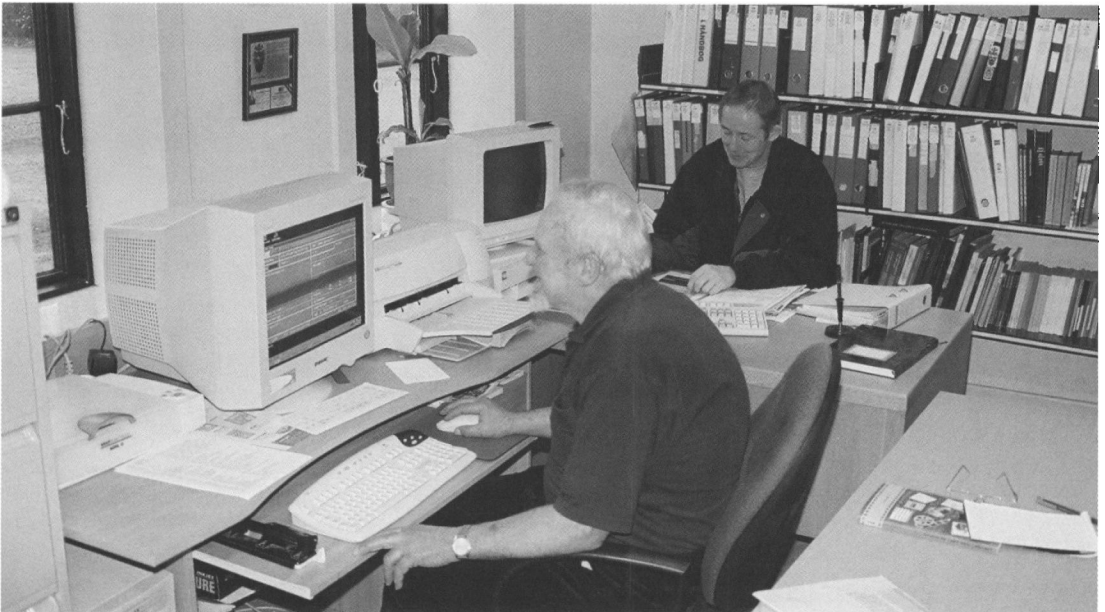
Et længe næret ønske fra RALs bestyrelse blev indfriet i 2003 med lanceringen af en hjemmeside for Ribe Amts Lokalarkiver. Hjemmesiden blev præsenteret og officielt indviet af formanden for Ribe Amts Undervisnings- og Kulturudvalg, Harry Hansen, den 5. november 2003. Forinden var gået et halvt års arbejde med at indsamle oplysninger, designe, opbygge, programmere o.s.v. Trods de beskedne midler RAL havde til rådighed, lykkedes det med teknisk assistance fra Esbjerg Byhistoriske Arkiv at få en funktionel hjemmeside op at stå.

Det er forhåbningen og forventningen, at hjemmesiden kan blive en stor gevinst for alle arkiver i Ribe Amt. Den gør det muligt at fortælle omverdenen om Ribe Amts Lokalarkiver, og udefrakommende har mulighed for at finde nyttige oplysninger om arkiverne på en let og tilgængelig måde. I sidste ende vil det forhåbentligt resultere i flere henvendelser og større brug af arkiverne.

Et væsentligt element på hjemmesiden er arkivejviseren. Det er en ny og forbedret udgave af den arkivejviser, RAL udgav i bogform i 1998. Idet den nu er elektronisk,

er det muligt at opdatere oplysningerne løbende. Jeg vil derfor ved denne lejlighed, hvor så mange er forsamlet, komme med en kraftig opfordring til arkiverne om at benytte sig af hjemmesiden. Blandt andet ved at sørge for, at oplysningerne om arkiverne i arkivejviseren løbende holdes ajour. Det gøres ved at meddele, når der er sket ændringer i arkivets åbningstider eller lignende, eller hvis arkivet har modtaget nye, spændende arkivalier.

Arkiverne bedes ligeledes være behjælpelige med at levere billeder, efterlysninger, små historier og andet, f.eks. oplysninger om udgivelser, udstillinger og lignende, til hjemmesiden. Hjemmesiden er arkivernes udstillingsvindue, og jeg kan kun opfordre til at benytte sig af den fri reklameplads. Internettet er ikke kun fremtidens, men også nutidens reklamesøjle, så vil man frem i lyset, må man gøre opmærksom på sig selv også der. Hjemmesiden er ikke kun et medie til at nå omverdenen, men også tænkt som et sted, hvor arkiverne kan udveksle ideer og erfaringer ved bl.a. at fortælle om de projekter, de har gang i. Det skulle gerne blive en levende og interessant hjemmeside, men det kræver en medvirken fra alle arkiver.

Fra konsulentens arkivrundtur. Her er det fra besøget i Sdr. Omme Egnarkiv, der har til huse i Sdr. Omme Bibliotek. Arkivleder Rudolf Skovhus sidder ved tastene og arbejder i Arkibas. Foto: Richard Bøllund.

2003 var også året, hvor jeg afsluttede min rundtur til alle arkiver i Ribe Amt. Et af formålene med rundturen var at skaffe oplysninger og tage billeder på de enkelte arkiver til hjemmesiden. Noget andet var at stifte nærmere bekendtskab med medlemmerne. Besøgene har jeg haft positivt udbytte af, idet de har givet mig en god indsigt i de enkelte arkiver og de problemstillinger, der er at tage fat på. Som en sidegevinst har besøgene resulteret i en mærkbar stigning i antallet af henvendelser og konsulentbesøg. Det er glædeligt, at så mange arkiver har gavn af den bistand, jeg kan yde, selvom jeg godt kan mærke, at den stigende tid ude af huset tager på de øvrige arbejdsbyrder. Arkibas vinder fortsat frem, så en stor del af konsulenttimerne er gået med at installere og instruere i programmet. Dertil kommer opfølgende besøg, som

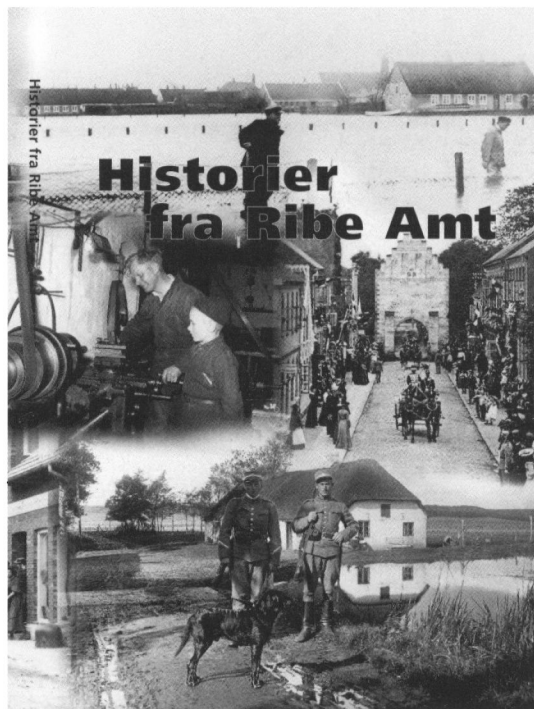
er nødvendig for at sikre en hensigtsmæssig brug af programmet.

Med de mange nye brugere har Arkibas også præget kursusrækken det forgangne år. I november havde vi to fuldt besatte kurser – et for nybegyndere, og et for øvede brugere af Arkibas. Esbjerg Kommune var så venlig at stille et egnet undervisningslokale til rådighed, så der kunne instrueres på storskærm og laves øvelser på enkelt-pc'er. Det blev til et par lørdage med intensiv træning, gode diskussioner og forhåbentligt godt udbytte for kursisterne.

Registreringskurserne fortsatte også i 2003. Lørdag den 1. marts var der kursus i søgesystem og i efteråret, den 22. oktober, blev der afholdt et kursus i udklippederegistrering. Tilstrømningen til kurserne var som altid, fristes man næsten til at sige, over al forventning. Det var også nogle vigtige emner, der blev taget op og undervist i. Det er tydeligt, at især søgesystem fortsat volder arkivmedarbejderne rundt om en del besvær. Det benyttede søgesystem, DK-5 systemet, er ikke altid lige gennemskueligt. Det skal det gerne blive, og jeg kan kun håbe, at kurset har gjort det nemmere at arbejde med det fremover. Søgesystemet er helt afgørende for at kunne skabe overblik over materialet og søge systematisk i samlingerne, og det er en forudsætning at have forståelse for det for at benytte Arkibas.

Indsamlingen af historier fra Ribe Amt, som vi skal se resultatet af senere på aftenen, har også fyldt tiden hen mod slutningen af 2003. Mange arkiver har arbejdet grundigt med at skrive en god historie ud fra materialerne i arkivet. Andre skulle have hjælp til igangsættelsen eller havde brug for bistand undervejs. Min opgave har været at vejlede, godkende og redigere de indkomne tekster. Det har været et meget spændende projekt, og jeg synes, der er kommet en god bog ud af det med mange eksempler på de gode historier, der findes i lokalarkiverne. At formidle lokalhistorien, hvad enten det er i en bog, et foredrag eller på internettet, er et meget vigtigt element, hvis man ønsker at bevare lokalarkivernes relevans.

Netop det med synlighed og seriøsitet i arkivarbejdet var temaerne på det møde, SLA afholdt i kredsen i august måned. Hvis lokalarkiverne vil tages alvorligt og overleve i fremtiden, må der stilles krav til dem, var et af budskaberne. SLAs skærpede kurs har naturligvis rejst en del debat, også i kredsen. En enkelt gang måtte jeg til et møde for at dæmpe gemytterne. Det er min fornemmelse nu, at den lokale utilfredshed er stillet af, og det kan under ingen omstændigheder spolere feststemningen, nu hvor vi fejrer RALs 25 års jubilæum. Vi kan se tilbage

Bogen Historier fra Ribe Amts er et af de synlige resultater af arkivernes arbejde. Bogen udkom i forbindelse med RALs generalforsamling den 25. marts 2004, der samtidigt var foreningens 25 års jubilæum.

Et eksempel på »månedens billede« fra RALs hjemmeside. Med hjemmesiden har arkiverne fået mulighed for at vise eksempler fra deres billedsamling eller eksempelvis efterlyse oplysninger. Billedet her er fra udgravning af skanserne ved Hjerting Bugt omkring 1914.

på og glæde os over alt det gode arbejde, lokalarkiverne gennem et kvart århundrede eller mere har bidraget med. Et stort til lykke til alle arkiver med jubilæet, og jeg håber, I vil tage godt imod jubilæumsbogen. Og tak til alle parter for et godt samarbejde i 2003.

*Richard Bøllund
Amtskonsulent*

Beretninger fra amtets lokalarkiver

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

E-mail: lokalhistorisk-arkiv.billund@mail.dk

Leder: Kristian Udbye, Mølleparken 112, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 82 68.

E-mail: kg-udbye@mail1.stofanet.dk

Lokalhistorisk Arkiv i Billund fejrede 25 års jubilæum i november 2003. Begivenheden blev markeret med en reception og udgivelse af bogen Billund – der var en gang. Stoffet til bogen er naturligvis valgt ud af arkivets samlinger af arkivalier fra Grene Sogn. Bl.a. er anvendt fortællinger på lydånd, som blev redigeret og renskrevet. Der er lagt mange timers arbejde i arkivet i 2003, ikke mindst med bogudgivelsen. I løbet af året er der kommet ca. 60 afleveringer af meget forskellig art, lige fra fotos til foreningsarkivalier og lydånd. Arkivets arkivalier er også blevet flittigt benyttet – ca. 125 personer har skrevet i besøgsprotokollen, ligesom utallige telefoniske og skriftlige forespørgelser er besvaret. Arkivet har også medvirket ved udstillinger, byvandring og fortælleraftener.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Vorbasse Museum, Kirkegade 3, 6623 Vorbasse

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Sven Tygesen, Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

Tlf.: 75 33 31 39

Arkivets postadresse: Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

E-mail: sven-tygesen@vorbasse.dk

Antallet af afleveringer og besøg i arkivet har været nogenlunde på samme niveau som sidste år. Blandt afleveringerne har der været en del pressebilleder, fortrinsvis fra 1970'erne. Desværre følger der sjældent oplysninger med sådanne billeder, så det kan være noget af en opgave

Arkivet i Vorbasse som ligger klods op af Vorbasse Museum.
Foto: Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv.

ve at finde ud af, hvor og hvornår det enkelte billede er taget, og hvilke personer, bygninger eller lignende, man ser på billedet. Den opgave måtte vi have hjælp til, og det fik vi ved at udstille en del af billederne på biblioteket. Folk, der havde oplysninger til billederne, blev opfordret til at skrive deres viden ned i et fremlagt hæfte. Det viste sig, at folk var utroligt hjælpsomme, da arkivet fik oplysninger til næsten samtlige billeder.

Efter arkivets jubilæum i 2002, som vi fejrede med en del arrangementer, har 2003 været et stille år. Ud over den nævnte udstilling har der kun været yderligere et arrangement – en udstilling i anledning af Vorbasse Fritidscenters 25 års jubilæum.

Blåbjerg Kommune

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Inga Mulbjerg, Parkvej 3, Kvong, 6800 Varde
Tlf.: 75 25 40 01
E-mail: lha@blaabjergweb.dk

Arkivet har i det forløbne år haft nok at se til. Vi har haft ca. 143 besøgende, er blevet kontaktet af mindst 40 personer på telefon og e-mail samt fået 27 afleveringer.

Blandt afleveringerne var en del vurderingsprotokoller fra 1927-1969 fra Kvong. Fra Kammersgaard, en kongsgaard som føres tilbage til 1539 under Kristian III, har vi fået skøder, attester, aftægtskontrakter, smederekla-mer m.m. Fra Give er vi blevet gjort bekendt med, at Brdr. Pasgaard, Lydum, var nogle af de første, der i 1897 rejste rundt og viste levende billeder. Senere blev Brdr. Pasgaard kendt som tætningsliste-fabrikanter. Ved at dykke ned i vores udklip har vi fundet en del avisomtale af ovennævnte.

Arkivet havde åbent hus på Arkivernes Dag den 8. november med en udstilling, der havde overskriften Kroppen i lyst og nød. Her fortalte vi om det gamle hospital i Nr. Nebel, jordemoderarbejde, apoteket, gamle opskrifter og billeder af sportsaktiviteter.

Vi har gennem fondsmidler fra den nedlagte Brandkasse for Nr. Nebel med flere Sogne fået mulighed for at købe folketællinger på mikrokort fra 1916 og 1921 samt to nye kontorstole.

Endeligt kan det nævnes, at arkivet var på Varde Vestbanegård den 7. marts i anledning af 100 års jubilæet og udgivelse af bogen Fra Vestbanen til Arriva, skrevet af Ole-Chr. M. Plum.

Blåvandshuk Kommune

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48
Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.00-12.00 er arkivet almindeligvis bemandet. Ellers efter aftale med lederen
Leder: Thomas Nielsen, Vestparken 24, 6840 Oksbøl
Tlf.: 75 27 20 95
E-mail: blaoks@image.dk.
Hjemmeside: www.varde.bibnet.dk/arkiv/blhuk.htm

2003 var året, hvor der officielt blev udpeget en ny leder af arkivet. Blåvandshuk Kommune var den 29. august vært ved en reception i administrationsbygningen, hvor Thomas Nielsen blev indsat som leder.

Året har været forholdsvis roligt med hensyn til indkomster af arkivalier og billeder, men arbejdsmæssigt et travlt år med oprydning og genplacering af sager fra den

tidligere leder Leif Ipsens tid, herunder specielt de mange sager/kildematerialer fra tilblivelsen af bogen Mennesker bag pigtråd.

Der har været ca. 120 besøgende, hvoraf de ca. 35 var i forbindelse med Arkivernes Dag den 8. november.

Bramming Kommune

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Store Darum, 6740 Bramming
Åbningstid: 1. oktober - 31. marts: Onsdag kl. 15.00-17.00. 1. april - 30. september: 1. onsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen. Juli lukket
Leder: Erling Schmidt, Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 90 11
Arkivets postadresse: Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming

Arkivet har i 2003 modtaget 14 afleveringer og haft otte besøgende i arkivets åbningstid. Udover de besøgende i åbningstiden har der været mange henvendelser - såvel telefoniske som skriftlige. Henvendelserne drejer sig typisk om oplysninger til slægtsforskere, der ønsker at gå dybere i slægtens historie, end det er muligt i kirkebøger og folketællingslister.

Det afleverede materiale omfatter fotos, matrikelkort, skøder og mange andre spændende ting fra sognet. Specielt kan nævnes en aflevering af brandfogedtegn, brandfogedarmbånd og brandvedtægter. Tidligere var Darum opdelt i områder, der hver havde en brandfoged. Arkivet har nu to brandfogedtegn. Hvor mange der oprindeligt har været, har vi endnu ikke fundet ud af.

Hen over sommeren 2003 havde arkivet arrangeret en udstilling i Darum Friidscenter med fotos fra arkivet. En del af udstillingen havde høsten som emne. Her blev der vist fotos fra høstarbejdet og der var udstillet gamle høstredskaber.

Endrup/Vester Nykirke Sognearkiv

Vibækvej 2, Endrup, 6740 Bramming
Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 16.00-17.00. Lukket i juli
Leder: Solveig Schmidt, Rolighedsvej 13B, 6740 Bramming. Tlf.: 75 10 29 13
Arkivets postadresse: Niels Erik Junk, Gummemarkvej 8, Vong, 6740 Bramming

Der har i årets løb været mange afleveringer til arkivet,

både fra private og foreninger. Blandt andet fra den nu nedlagte Endrup Husholdningsforening, som har afleveret alle protokoller, regnskabsbøger m.m. helt fra foreningens start. Vi har også modtaget en del billeder.

I året der er gået, har vi omregistreret alle vores arkivalier. Efter dette er vi begyndt at arbejde med avisudklip. Vi har mange billeder uden navne på, men vi har tænkt os at kontakte nogle af de ældre beboere, som måske kan hjælpe os. Vi har taget navneforandring, så nu hedder vores arkiv Endrup/Vester Nykirke Lokalhistoriske Arkiv.

Gørding Sognearkiv

Plejhjemmet Østergården, Nørremarken 23, 6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli måned

Leder: Nora Olesen, Hessellundvej 14, 6690 Gørding
Tlf.: 75 17 88 75

Arkivets postadresse: Hessellundvej 14, 6690 Gørding

Året begyndte med en dialektaften på Østergården. Vagn Olesen underholdt på sønderjyds, Ida Lauridsen på midtjyds (Viborg-egnen) og Grethe Madsen på fynsk. Der var ligeledes musikalsk underholdning ved Aksel Tækker og hr. og fru Bjerregaard.

Vi har årets løb haft besøg af 36 personer samt to 7. klasser, 38 elever plus lærere. Emnet var om livet i 1950'erne. Bogen om sygeplejerske frk. Mikkelsen fra Gørding er nu i handelen. Arkivet har lavet udstillinger i Gørding Hallen i forbindelse med idrætsforeningens 100 års jubilæum og hallens 25 års jubilæum. Borgerforeningen har fremstillet en velkomstnappe til tilflyttere - heri har arkivet fået en side.

Af særlige afleveringer kan nævnes protokoller, regnskabsbøger og medlemslister fra pensionistforeningen.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdvej 9, Hunderup, 6740 Bramming

Åbningstid: Vinterhalvåret: 1. mandag hver måned kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Kjeld Pedersen, Frøsiggård, Kjærgårdvej 64, 6740 Bramming, Tlf.: 75 43 12 03

Arkivets postadresse: Frøsiggård, Kjærgårdvej 64, 6740 Bramming

Det har været et roligt år i arkivet. Vi har fået en halv snes nye afleveringer, heraf en større. Også angående slægtsforskning har der været en del henvendelser. Heldigvis har de fleste givet et godt resultat.

Arbejdet med indsamling af materiale til en gårdshistorie fortsætter, men der mangler fortsat en del. Arbejdet vil blive forsinket, fordi vi ved årsskiftet mistede vores mangeårige leder Thea Smidt. Der har i længere tid været drøftelser i gang angående arkivets lokaleforhold, der er lidt trætte. Forhandlingerne ligger dog stille for tiden.

Vejrup Sognearkiv

Vejrup Endrup Fritidscenter, Skolevænget 5, Vejrup, 6740 Bramming

Åbningstid: 1-3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt sidste tirsdag hver måned kl. 19.00-21.00

Leder: Johannes Holm, Vibevej 11, Vejrup, 6740 Bramming, Tlf.: 75 19 03 35

E-mail: johannes.holm@12move.dk

Arkivets postadresse: Vibevej 11, Vejrup, 6740 Bramming

Det første hele år i vort nye lokale er gået over al forventning. Vi har modtaget 14 indleveringer, heraf en med 1.100 billeder fra sportens verden.

Den nye åbningstid har betydet mange flere besøg. Folk kan nu huske de tre første tirsdage og kommer gerne. Henvendelser har der været mange af, heraf 12 som søgte direkte oplysninger. Med vores nye tiltag de sidste par år sporer vi nu en langt større interesse for arkivet. Vi tegner medlemmer for 50 kr. pr. husstand, og vi udgiver et lille medlemsblad, foreløbig to gange årligt. Bladet der udkommer som en A4-side med billede og oplysninger, er indtil videre udgivet tre gange.

Brørup Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup, Tlf.: 75 38 16 70

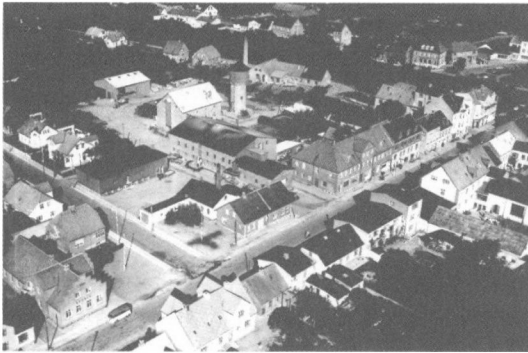
Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Peter Christensen, Rahbæks Allé 24, 6650 Brørup
Tlf.: 75 38 42 81

Hjemmeside: www.brørup-lokalhistorisk.dk

Det forløbne år har været et travlt år for alle i bestyrelsen. Vi har stadig ingen fast arkivleder, så nogle af bestyrelsesmedlemmerne må skiftes til at være til stede i åbningstiden. Det er selvsagt ikke nogen ideel løsning, men den bedste løsning på nuværende tidspunkt.

Registreringen af det indkomne materiale foregår nu uden komplikationer på Arkibas. Vores store problem er

Brørup Sydby omkring år 1950. Hvor forandret! Foto: Historisk Arkiv for Brørup og Omegn.

blot nu som tidligere at skaffe plads til det indkomne. Vi har i det forløbne år modtaget flere ret omfattende sager, bl.a. materialer fra Brørup Sygehus som nu er en del af Grindsted Sygehus. Vi har også modtaget de absolut sidste sager fra Brørup Mejeri, bl.a. grundstens-dokumentet.

Af arrangementer kan nævnes, at vi i forbindelse med byfesten viste et billedshow, som der var stor interesse for. Vi deltog også i julemessen med et tilsvarende velbesøgt show. Endvidere har vi haft et velbesøgt møde sidst på vinteren, hvor tidligere provst Agner Frandsen viste lysbilleder fra Folding, som arkivet ofrer særlig interesse i disse år.

Esbjerg Kommune

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Tlf.: 76 16 39 00. Fax: 76 16 39 10.

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10.00-16.00, torsdag tillige kl. 16.00-18.00

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

E-mail: byhistoriskarkiv@esbjergkommune.dk

Hjemmeside: www.esbjergbyhistoriskearkiv.dk

2003 kom ikke til at forløbe helt, som det forventedes ved indgangen til året. En større organisationsgennemgang i Esbjerg Kommune omkring årsskiftet påvirkede ikke Esbjerg Byhistoriske Arkiv med andet end flytning af nogle mere biblioteksrettede opgaver fra arkivet til biblioteket. Til gengæld tillod den økonomiske decentralisering, der indførtes pr. 1. januar 2003, ændringer i arkivets faste bemanding. Den vakante fuldmægtigstilling på fuld tid

blev ændret til 1/2 arkivarstilling samt 1/2 HK-stilling, som skal varetage arkivets kontor- og regnskabsfunktion. Arkivarstillingen blev besat med Else-Marie Poulsen, der herefter er på fuld tid, og HK-stillingen med Gitte Schmidt, der i en længere periode havde været projektansat i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Bemandingen var dog først helt på plads den 1. august, dels fordi Else-Marie Poulsen havde orlov til afslutning af projekt I. C. Møller indtil den 15. juli 2003, dels fordi Gitte Schmidt først tiltrådte sin stilling den 1. august 2003. Da der indtil dette tidspunkt ikke var vikardækning, påvirkede det naturligvis produktiviteten m.m. Trods færre faste medarbejdere nåede der alligevel at blive udrettet ganske meget i løbet af 2003.

Som sædvanlig var lysten til at indlevere arkivalier til arkivet stor, hvilket afspejler sig i et indleveringstal på 181. Vi har blandt andet lånt eller fået materiale om Aftoldsløgen Trinitas, Den Danske Brigade (med lokal tilknytning), næringsbrev fra skrædder Magnus Pedersen, oplysninger om Blomsterhuset og dets virksomhed, foto af Esbjergs sidste hestetrukne mælkevogn, fotos fra Esbjerg Kommunes socialforvaltningen, materiale fra Esbjerg Fiskernes Indkøb, materiale fra Blok 2 på Vestkraft i forbindelse med at der blev lukket og slukket, materiale om Rotary, videofilm om Gjesing Orgelflytterforening, en række privatpersoners arkiver, Ældresagen, Dansk-Svensk Stål, arkivalier fra Dansk Beklædnings- og Tekstilarbejderforbunds Esbjerg Afdeling, materiale fra en række foreninger for specielle sygdomme, materiale fra Kongensgadeforeningen, materiale fra Jørgen Hansens Skibssmedie, materiale om Esbjergs tidligere toldkammer, film optaget Jørgen Frølund, materiale om Måde og Måde Teglværk, Radio Victor (lukning), negativer fra Paul Bølling, materiale fra Dorthesvejs Gadeforening, Seminariets arkiv, materiale fra herretøjsforeningen Dansk Beklædning i Kongensgade, Lokal TV-Jerne Øst, materiale fra Hoffmanns Maskinfabrik, materiale om brevueforeningen, stor fotoaflevering fra fotograf Rene Hollmann i forbindelse med Esbjerg Ugeavis flytning, en meget spændende beretning med fotos fra den tidligere købmand i Bryndum, materiale om Sct. Georgsgården, materiale om Brdr. Nissens Frugt en Gros, Esbjerg Golfklub, materiale om Esbjerg Festuge 2003, Haveforeningen Hedelund af 1981 m.m. Dertil kommer et væld af fotos fra Esbjerg, fra foreninger, butikker o.s.v. Endvidere har et antal beretninger og erindringer fundet vej til Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Materiale om nydanskerne er også blevet afleveret, bl.a. med Vestjysk Vietnamesisks Forening og Esbjerg Flygtningevenners arkiver.

En række af arkivets brugere har gennem årene privat købt mikrofilm af folketællinger og kirkebøger. Efter endt brug har de afleveret deres film til gavn og glæde for andre gæster i Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

Foruden afleveringerne fra byens borgere har vi fået rigtig mange kommunale arkivalier afleveret i årets løb. Modtagelsen af disse afleveringer blev mulig, fordi et nyt magasin under hovedbiblioteket med næsten 1,5 km hylde til kommunale arkivalier blev færdigindrettet i løbet af 2003. Hertil overførtes en lang række arkivalier fra rådhuset, og Ribe Amt bidrog med de kommunale dele af Esbjerg Sygehus arkiv. En række afleverende sektorer og forvaltninger havde ikke mulighed for selv at ordne, pakke og registrere deres arkivalier til aflevering, så derfor udførte Esbjerg Byhistoriske Arkiv i en fire måneders lang periode dette arbejde på konsulentbasis for dem. Hanne Berg blev ansat til opgaven.

Stimulerende for lysten til at aflevere billeder skal bl.a. ses i forlængelse af arkivets formidlingsvirksomhed. Rigtig mange fotos er blevet afleveret i forbindelse med foredrag ude, ved gadeforedrag i forbindelse med byfornyelsesprojektet »Vores kvarter« (Torvegadekvarteret) samt ved de såkaldte billedaftener.

Billedaftenerne var et forsøg i 2003, og de udviklede sig til at være yderst populære arrangementer. I alt fire billedaftener blev der holdt, og den første aften kom der omkring 60 personer, og så begyndte deltagerantallet ellers at stige, så der den sidste aften var omkring 100 mennesker inde i Samlingslokalet og mindst 20 personer udenfor, som gerne ville ind. De måtte i første omgang nøjes med løftet om, at arrangementet ville blive gentaget efter årsskiftet samt henvisning til arkivets hjemmeside, hvor billederne ville være at se dagen efter.

Gadeforedragene har i de senere år koncentreret sig om gaderne i det såkaldte »Torvegade-kvarter« – dvs. området mellem Frodesgade, Kirkegade, Kongensgade og Jernbanegade. Vi er nu ved at være gaderne igennem, men der er kommet meget spændende materiale frem, som endnu ikke er blevet vist. Det vil derfor være oplagt med en række opsamlinger. Også de kulturhistoriske hverdagsture og arrangementerne i samarbejde med Sydvestjysk Egn- og Slægtshistoriske Forening (SESF), Esbjerg Folkeuniversitet og FOF har været vellykkede i 2003. Atter har kursusvirksomheden sat mange i gang med slægtsforskning og lokalhistorie. Et særligt hit blev kurset i vikingetidens historie, som gennemførtes i efteråret 2003 med 45 deltagere. De kulturhistoriske hverdagsture gik til Stevns Klint i foråret, og i efteråret var vi på en slotstur til Selsø og Frederiksborg Slot.

Det blev ikke til store udstillinger i 2003, for det tillod tiden simpelthen ikke, men i forbindelse med nytårskuren åbnede en miniudstilling med eksempler fra nogle af årets mange indleveringer.

Til gengæld nåede vi lige inden jul, helt præcis d. 18. december, at lancere Den Digitale Danmarkshistorie (www.digitaldanmarkshistorie) ved et arrangement på Esbjerg Statsskole. Den er blevet til i samarbejde med gymnasielærerne Jens Bjerregaard og Peter Bak fra Esbjerg Statsskole og er en lære- og læsebog på Internettet, der præsenterer et fyldigt og varieret materiale om især det 20. århundredes udvikling. Udviklingen af Den Digitale Danmarkshistorie blev støttet af Ribe Amts Kulturudvalg. Målgruppen er på den ene side elever på ungdomsuddannelserne, og på den anden side andre historisk interesserede, der kan have stort udbytte af at besøge sitet. Den Digitale Danmarkshistorie beskæftigede sig med indvielsen primært med politik, økonomi og sociale forhold i 1930'erne. Disse temaer blev illustreret af såvel introducerende tematekster som digitaliserede kilder, opgaver m.m. Den indeholdt bl.a. også video- og lydklip. F.eks. fortæller Carla Vejlgård i et videoklip meget gribende om, hvordan det var at være tjenestepige i 1930'erne. Projektet var således med til at belyse 1930'ernes Danmark set fra et lokalt perspektiv på en ny og engagerende måde, og der var stor interesse for det blandt de fremmødte ved præsentationen. Den Digitale Danmarkshistorie er dog langt fra afsluttet, men bliver i løbet af 2004 udvidet med nye kilder samt temaer, der rækker langt ud over 1930'ernes Danmark og Esbjerg.

Det var også vores håb, at det ville blive muligt at begynde en publicering af arkivets store billedsamling via Internettet i 2003, og vi arbejdede også intenst med at få Esbjerg Kommunes fotohåndteringssystem Fotoware udbredt i kommunen. Systemet blev i 2003 udråbt til kommunens officielle fotohåndteringssystem og blev dermed det system, hvor alle kommunens billeder skal opbevares. Esbjerg Byhistoriske Arkiv har dog allerede anvendt systemet i flere år til registrering af digitale optagelser, men fra 2003 er dets anvendelse altså også udbredt til formidlingsformål. Det blev bl.a. anvendt ved de tidligere nævnte billedaftener, hvor indskannede fotos blev formidlet via projektor på storskærm. Der blev også arbejdet videre med at udarbejde en løsning til at publicere Esbjerg Kommunes billeder, herunder også Esbjerg Byhistoriske Arkivs billeder, på Internettet. Denne del af projektet blev desværre bremsede af, at systemet på dette tidspunkt ikke havde de nødvendige faciliteter til en Internetudbredelse. Esbjerg Byhistoriske Arkiv, som var

tovholder på projektet, besluttede derfor at vente med at gå videre, indtil en ny version af systemet frigives i første kvartal af 2004. En Internetpublicering af bl.a. arkivets billeder forventes derfor først at kunne ske i midten af 2004. Der arbejdes dog løbende på at klargøre antallet af optagelser til Internettet, og i skrivende stund er der 3.489 registrerede billeder klar.

Nogle af vores faste brugere har spurgt interesseret til hjemmesiden og ikke mindst den videre udvikling af Esbjerg Borgerdatabase. Af personalemæssige grunde gik indtastningen af 1909-mandtalslisten i stå i slutningen af april, men da var 60% af tællingen også tastet ind. Det lykkedes ikke at bemande arbejdsopgaven i løbet af 2003, så først i 2004 forventes indtastningen fortsat.

Besøgene på læsesalen er støt voksende og ligger nu over 5.000 på årsbasis. Ikke mindst samlingen af kirkebøger tiltrækker et stort publikum fra nær og fjern. Efterhånden er det vanskeligt at få plads på de statslige arkivers læsesale, og den elektroniske løsning med arkivalier on-line er ingen erstatning. Yderligere værdsættes den nemme adgang til materialet af mange, bl.a. fordi man ikke behøver bruge mange timer på at rejse for at kunne dyrke et par timers slægtsforskning. Brugernes ønske er så blot at få kirkebogskopisamlingen komplet, hvilket Sydvestjysk Egns- og Slægtshistoriske Forening bl.a. støtter økonomisk. Også andet materiale end kirkebøgerne har været i brug. Bl.a. er nogle af de historiestuderende på SDU begyndt at bruge kommunale arkivalier til opgave- og specialeskrivning. Desuden bruges billedsamlingen flittigt – i 2003 blev der bl.a. leveret ganske mange billeder til fhv. statsminister Poul Rasmussens erindringer Rødder.

Til formidlingsaktiviteterne hører også udgivelsen af Esbjerg Kalenderen 2004. Oplaget blev næsten revet væk i løbet af kort tid, så for første gang måtte vi melde kalenderen udsolgt inden årsskiftet.

Med hensyn til lokaleforhold er ibrugtagningen af et nyt magasin under hovedbiblioteket allerede blevet nævnt. Nævnes bør det også, af Historisk Samling fra Besættelsestiden i april-maj flyttede ud til SDU-E. Esbjerg Byhistoriske Arkiv har overtaget lokalerne, foreløbig til magasinformål. Sammen med en færdiggørelse af magasiner i kælderen håber vi at kunne skabe plads til vores store og voksende samlinger, i hvert fald i en årrække. Forinden forestår der dog et kæmpemæssigt registreringsarbejde.

Nogle af arkivets arbejdsopgaver mærkes ikke så meget udadtil som indadtil. Det drejer sig især om arkivets engagement i Esbjerg Kommunes arkiv, såvel på det

papirmæssige som det elektroniske område. Arkivets IT-medarbejder Nicolai Dupont Heidemann har i løbet af 2003 samarbejdet med Esbjerg Kommunes IT-afdeling om at kortlægge kommunens IT-systemer med henblik på at vurdere, hvilke systemer der skal bevares eller kan kasseres. Kortlægningsprojektet fik en god ledelsesmæssig opbakning i kommunen, hvilket bevirkede, at der blev en høj svarprocent på de udsendte spørgeskemaer. Undersøgelsens foreløbige konklusion blev alligevel, at det var nødvendigt at få et endnu bedre kendskab til de enkelte IT-systemer, hvis det med sikkerhed skal afgøres, hvilke systemer der skal bevares eller kan kasseres. Det skal ske via en interviewrunde med systemernes kontaktpersoner, der vil blive igangsat i løbet af 2004, hvor lovgivningen på området endelig ligger fast.

Endvidere udvidede arkivet sit samarbejde med Esbjerg Kommunes administration om styring samt udbredelse af kommunens elektroniske sags- og dokumenthåndterings-system Doc2000 (ESDH). Arkivet har således været dybt involveret i at udforme retningslinier for brugen og udbredelsen af systemet til kommunens afdelinger, herunder rådgivning i forbindelse med journaliserings- samt arkiveringspraksis. Ved årsskiftet 2003/2004 var arkivet endvidere med til at forberede samt teste en periodisering af systemet pr. 31. januar 2003.

Som nævnt nåede vi ikke alt det, vi havde regnet med og håbet på ved indgangen til 2003, men resultater blev der trods alt mange af. For fjerde gang blev udgangen af et godt år markeret med en »nytårskurs«, hvor 200-300 mennesker mødte frem for at høre lidt om det forgange år og lidt om det kommende samt – naturligvis – ønske hinanden et rigtig godt nytår.

Esbjerg Idrætsarkiv

Gl. Vardevej 62, 6700 Esbjerg

Tlf.: 75 45 60 57

Åbningstid: Mandag-torsdag kl. 10.00-14.00 samt efter aftale. Fredag lukket

Leder: Niels Jørgen Højbjerg, Vestervangen 15, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 12 29 75

E-mail: esbjergidraetsarkiv@esenet.dk

Arkivet mærker stadig en voksende interesse for vores arbejde. Der indleveres løbende arkivalier.

Interessen viser sig også gennem flere besøg af såvel grupper som enkeltpersoner, ligesom arkivet er behjælpeligt med at løse en række forskellige opgaver. For eksempel har vi lavet en trænerliste for EfBs førstehold tilbage fra 1960 til i dag til brug for klubbens hjemmeside.

Til slut kan nævnes, at arkivet nu, takket være tilskud fra Tuborgfonden og Nordea, har fået mulighed for at anskaffe Arkibas og er gået i gang med at registrere i programmet.

Guldager Sognearkiv

Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Christian Jakobsen, Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V. Tlf.: 75 11 60 24

2003 blev det år, hvor det lykkedes Guldager Sognearkiv at skaffe midler til at købe registreringsprogrammet Arkibas. Vi søgte lokale fonde og pengeinstitutter og modtog så et beløb, så vi kunne klare investeringen økonomisk. I efteråret deltog vi i to Arkibaskurser, og sidst på året blev programmet installeret. Forude ligger nu et stort arbejde med at taste alle registreringsdata ind.

Udover Arkibaskurserne har vi deltaget i en kursusrække med Jørgen Dieckmann Rasmussen som underviser. Kursusrækken fortsætter i 2004.

En af de mere kedelige hændelser i det forløbne år var indbrud i sognearkivets lokaler. Indbruddet gav besvær og omkostninger, men heldigvis skete der ingen skade på arkivalierne.

Ved byfesten deltog Guldager Sognearkiv med en fotoudstilling. Vi havde modtaget en del billeder af konfirmationshold. Vi ville gerne have navne på så mange af konfirmanderne som muligt og også gerne årstal på billederne. Der var livlig aktivitet ved udstillingen, og vi fik mange svar.

I det lokale blad Nordvest-Nyt er der som regel nyt fra sognearkivet eller en artikel om det gamle Guldager.

Antallet af besøgende har ikke været overvældende. Besøgene har samlet sig på sidste halvdel af året og som hovedregel uden for åbningsstiden efter aftale med arkivleder Chr. Jakobsen.

Der har ikke været større afleveringer i det forløbne år, men en del mindre, hvilket viser, at lokalbefolkningen tænker på arkivet, når de rydder op i de deres gemmer og i den forbindelse gennemgår deres gamle papirer.

Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45

Niels Bohrs Vej 9, 6700 Esbjerg

Tlf.: 65 50 42 50. Fax: 65 50 42 51

E-mail: hsb@hsb.dk

Hjemmeside: www.hsb.dk

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 og torsdag kl. 10.00-

12.00 samt kl. 13.00-18.00

Leder: Henrik Lundtofte

2003 bød på store forandringer for Historisk Samling fra Besættelsestiden. I samarbejde med Syddansk Universitet oprettedes Center for Europæisk Konflikt og Identitetshistorie – CONIH, som vi kalder det i daglig tale, og i løbet af marts flyttede Samlingen til de nye lokaler på Niels Bohrs Vej. Siden da har Samlingen været ramme for en mængde aktiviteter for skoleungdommen, folkeoplysning, udstillinger og arrangementer for den danske og internationale forskerverden. I slutningen af december blev cand.mag. Henrik Lundtofte ansat som leder pr. 1. februar 2004, hvor Niels Wium Olesen efter ni år som leder af Samlingen tiltræder et adjunktur ved Aarhus Universitet.

Bestyrelsen takker Niels Wium Olesen for ni gode år. Det har været ni vigtige år i institutionens egen historie, hvor det lykkedes at sætte Samlingen på Danmarkskortet. Men ikke nok med det. Vi fik søsat en markant lysbøje, der jævnligt kaster sine klare signaler fra Esbjerg ud i det internationale farvand med det nye samarbejde med Syddansk Universitet i Center for Europæisk Konflikt- og Identitetshistorie – CONIH. Et samarbejde der er under udbygning, og som vi i bestyrelsen er stolte over at være en del af. Tak til Niels Wium Olesen for de gode år. Den nye leder, Henrik Lundtofte, blev valgt ud af et stort og velkvalificeret felt af ansøgere. Det viser i sig selv den respekt, der står omkring Samlingen, ligesom det afspejler resultatet af den store satsning SDU, Esbjerg Kommune og de mange økonomiske bidragydere ville gøre sammen med os. I løbet af året har bestyrelsen taget afsked med seminarielektor Verner Bruhn, der har siddet i bestyrelsen fra etableringen af Fonden i 1986. Verner Bruhn er blevet afløst af arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Ligesom Verner Bruhn var det, er Jørgen Dieckmann Rasmussen udpeget af Historisk Samfund for Ribe Amt. Bestyrelsen takker Verner Bruhn på det varmeste for hans mangeårige arbejde for Samlingen. Bestyrelsen takker desuden alle, der i årets løb har vist interesse for Samlingen. En særlig tak til Samlingens loyale medarbejdere – såvel de frivillige som de lønnede samt en tak til Gunnar Schmidt, der på frivillig basis har påtaget sig opgaven med at revidere Samlingens regnskab. Endelig skylder bestyrelsen Esbjerg Kommune stor tak for en altid velvillig indstilling over for Samlingen.

Året 2003 var naturligvis stærkt præget af flytningen til Syddansk Universitets campus på Niels Bohrs Vej. Fra vinter til forsommer drejede det sig om selve den fysiske

udflytning, indretning etc. herefter var det ibrugtagningen af lokalerne i form af en bred vifte af udadvendte aktiviteter, der stod i centrum. Samtlige ansatte deltog i flytningen til vores nye lokaler på Niels Bohrs Vej. Arkivsamlingsens pakning i kasser samt registreringen blev gennemrevideret inden flytningen. Dermed formåede vi at få den godt og overskueligt opstillet i vores nye, klimaanlægs-styrede magasin i kælderen. Samlingen er nu meget lettilgængelig for personalet, som kan ekspedere brugerønsker effektivt og hurtigt. Indretningen af lokalerne blev gjort mulig med gavmild støtte fra Esbjerg Fonden, Lida og Oskar Nielsens Fond, Claus Sørensens Fond samt Alice og Tage Sørensens Fond. Med brug af vores eksisterende møblement fra Torvegade og indkøbet af nye møbler er vore lokaler nu såvel visuelt indbydende som personale- og brugervenlige. Planlægningsmæssigt og logistik var det en stor opgave at flytte, men takket være godt samarbejde og gåpåmod fra alle medarbejderes side lykkedes det stort set uden problemer. Den 21. maj kunne vi tage imod knap 100 gæster ved vores festforelæsning af Hans Kirchhoff og den efterfølgende reception.

Efter udflytningen gennemførtes flere projekter af Samlingens medarbejdere. Palle Andersen færdiggjorde sin bog »Det moralske dilemma. Den illegale presse og den tyske jødeaktion oktober 1943« samt en artikel med samme titel publiceret i tidsskriftet *Historie*. Bogen, der har modtaget gavmild økonomisk støtte fra Lida og Oskar Nielsens Fond, udkom i forbindelse med 60-året for jødeaktionen i oktober 1943. Den modtog straks fine og interessante anmeldelser i dagspressen.

I Fiskeri- og Søfartsmuseets årsskrift *Sjæk'len* publicerede Lulu Anne Hansen en artikel om danske fiskere i krigstidens Storbritannien, mens Lasse Bishbjerg og Helle Hestbech skrev om Vejers i Mark og Montre. Mona Jensen færdiggjorde sit speciale om den tyske værnemagt i Danmark, hvori Esbjerg indgår som et særligt case study. Specialet bygger i stor udstrækning på materiale fra Samlingen, ikke mindst mikrofilm med tyske værnemagtsakter. Specialet bryder ny grund og kan således betragtes som den foreløbige kulmination på Projekt Udviklings- og Studiemiljø, der påbegyndtes i august 2000. For at præsentere Samlingen over for SDUs personale og studerende blev der i august udarbejdet en udstilling om vores egen historie og nuværende virke. Den blev til under Lasse Bishbjergs projektledelse. Sideløbende med denne udstilling udarbejdede Mona Jensen og Lulu Anne Hansen en særudstilling om 29. august 1943 med fokus på Esbjergs rolle i begivenhederne. På udstillingens åbningsdag bragte JyskeVestkysten en helsides artikel om

Esbjerg-strejken i begyndelsen af august 1943, og kort efter bragte Danmarks Radio en udsendelse med samtaler om besættelsestidens historie mellem udsendelsens tilrettelægger Peter Bjerg Poulsen og Mona Jensen og Lulu Anne Hansen.

I løbet af sommeren iværksattes arbejdet med at flytte Samlingens bibliotek fra Esbjerg Centralbiblioteks database til Syddansk Universitetsbiblioteks. Dagen efter indvielsen i maj publicerede Niels Wium Olesen den første i en serie på syv helsidesartikler til JyskeVestkysten på baggrund af sidste års aflevering af kriminalbøjet Anker Juul Mortensens arkiv. Foruden flere kronikker publicerede Niels Wium Olesen desuden følgende: »Med loven – imod diktaturet! Socialdemokratiet under besættelsen«, i Joachim Lund (red.): *Partier under pres. Demokratiet under besættelsen*, Gyldendal 2003, samt: »Opposition, modstand og modstandsbevægelse« i Hans Schulz Hansen og Henrik Skov Kristensen (red.): *Sønderjylland under krig og besættelse 1940-1945*, Historisk Samfund for Sønderjylland 2003.

Forårets foredragsrække i samarbejde med Esbjerg Folkeuniversitet fokuserede på samarbejdet med Syddansk Universitet, idet samtlige foredragsholdere på nær en var medarbejdere ved det fælles forskningscenter CONIH. Niels Wium Olesen talte om Jens Otto Krag under besættelsen, Mogens Nissen om landbruget under besættelsen, Peter Thaler om national identitet i efterkrigstidens Østrig, og endelig centerleder Flemming Just om det europæiske fødevarerforbrug under krigen. Uden for CONIH-mandskabets rækker havde vi besøg af Bo Lidegaard, der talte om Det Radikale Venstre. Efterårets foredragsrække indeholdt to foredrag om de politiske partier, Peter Birkelund om De Konservative, Henrik Becker-Christensen om Slesvigsk Parti og det tyske mindretals nazistparti. Endvidere holdt arkivleder Niels Wium Olesen foredrag om fiskeriet under besættelsen. Som en markering af afslutningen på foredragsrækken om de politiske partier udkom bogen *Partier under pres. Demokratiet under besættelsen* på forlaget Gyldendal. Bogen indeholder i artikelform samtlige foredrag om de politiske partier, som inden for de seneste to og et halvt år har fundet sted på Samlingen.

Som følge af udflytningen måtte Samlingen i en periode neddrole flere af de udadvendte aktiviteter. Derfor måtte der også siges nej til et par folkeskole- og gymnasieklasser. Samlingen har dog i årets løb haft besøg af tre folkeskole- og gymnasieklasser, som har modtaget foredrag og er blevet introduceret til Samlingen. Som noget nyt var Samlingen i efteråret arbejdssted for en erhvervs-

praktikant fra Holbjergskolen i Dianalund. Det var 9-klasseleven Loke Bisbjerg, som udførte arkivfaglige opgaver og skrev en artikel, som blev publiceret på HSBs hjemmeside. Samlingen er blevet besøgt tre gange af foreninger/højskoler/daghøjskoler, hvor gæster har modtaget foredrag, og dele af Samlingens arkivalier er blevet fremvist. Niels Wium Olesen har desuden holdt 15 foredrag/kurser på bl.a. universiteter og højskoler. Niels Wium Olesen arbejder fortsat i European Science Foundations store forskningsprogram om det besatte Europa. Foruden at deltage i et netværk af besættelsestidsforskere er han medlem af redaktionen for tidskriftet Den Jyske Historiker og sidder i repræsentantskabet for Dansk Center for Byhistorie i Århus.

Nyhedsbrevets oplag fortsætter med at stige. Det er nu oppe på 750 eksemplarer, hvoraf godt 650 sendes til faste modtagere pr. post. Året bragte også et nyt logo og en ny hjemmeside, som fra 1. januar og året ud har været besøgt af 27.128. Det er en stigning på knap 40% siden 2002. Arbejdet med Samlingens arkivalier skifter mellem at registrere arkivalier fra det gamle registreringssystem og nyindkomne afleveringer. Af større afleveringer blev blandt andet Anker Juul Mortensens arkiv registreret, og Hasse Neerbeks store samling af arkivalier blev ligeledes færdigregistreret. Den megen medieopmærksomhed i forbindelse med indvielsen af vores nye lokaler medførte flere afleveringer. Den største af disse var Folketingets Bibliotek og Arkivs aflevering af Rigsdagstidende/Folketingstidende 1915-1960. Afleveringerne af de store flotte læderbind fylder hele 20 hylde-meter. Dorte Petersen og Anni Sønderborg fortsatte den løbende registrering af avisudklip. Samlingen har, udover samarbejdet med byens øvrige kulturinstitutioner om aktivitetskalendere og lignende, arbejdet sammen med flere af de nationale og internationale institutioner, der ligesom os beskæftiger sig med besættelsestiden og Anden Verdenskrig. Nævnes skal især Frihedsmuseet i København og Det Kongelige Bibliotek.

Det gode samarbejde med universiteterne er blevet fortsat i forbindelse med de forskningsaktiviteter, som Niels Wium Olesen indgår i. Hertil kommer det nære samarbejde med Syddansk Universitet i Esbjerg i forskningscentret CONIH, som stiftedes den 1. januar 2003. Januar bød på endnu en glædelig begivenhed, da Niels Wium Olesen modtog Arbejderhistorieprisen for sin ph.d.-afhandling om Jens Otto Krag. CONIH indledte med fornævnte foredragsrække samt et seminar med indbudte historikere i februar. I maj var CONIH vært for et seminar med 20 historikere om besættelsestidens historie

i Samlingens nyindviede lokaler, og i november arrangerede centret et foredrag med professor, dr.jur. Henning Koch om begreberne modstand og terrorisme i såvel historisk som juridisk perspektiv. Årets langt væsentligste CONIH-aktivitet var dog afviklingen af den internationale forskerskole for historikere i august. CONIHs medarbejdere Flemming Just og Niels Wium Olesen var på vegne af Danmarks Forskerskole i Historie værter og arrangører af denne den første internationale samtidshistoriske forskerskole i Danmark. Emnet lå midt i CONIH's arbejdsområde: »War, Conflict and Society in 20th Century Europe«. Det ugelange kursus, der blev besøgt af 20 forskerstuderende fra Skandinavien og Nordeuropa og havde flere fremtrædende europæiske forskere som undervisere, var en stor og krævende opgave. Resultatet var dog til alles tilfredshed og gav CONIH en god start såvel internt på Esbjerg-campus som i forhold til den internationale forskerverden. I forbindelse med sommerskolen afholdtes også det første møde i CONIHs rådgivende udvalg, hvor tidligere udenrigsminister Niels Helveg Petersen blev formand.

Samlingen vil gerne afslutningsvis sige tak til den nærmeste og gode samarbejdspartner i det daglige, Syddansk Universitet. Der skal også lyde en tak til den gode samarbejdspartner, vi tidligere delte tag med: Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Det blev til et lokalefællesskab i næsten 15 år. Det gode samarbejde vil uden tvivl fortsætte. Sidst, men ikke mindst en stor tak til alle, der i 2003 skænkede penge, dokumenter og bøger eller lignende til Samlingen. Afleveringerne er i den sidste ende det vigtigste fundament for Samlingens fremtidige arbejde.

Hjerting Lokalarliv

Jon & Dittes Hus, Gl. Guldagervej 12, 6710 Esbjerg V
 Åbningstid: 2. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00
 Leder: Grete Gregersen, Klipperen 10, 6710 Esbjerg V
 Tlf.: 75 11 57 87
 E-mail: hjertinglokalarkiv@esenet.dk
 Hjemmeside: www.hjertinglokalarkiv.dk

2003 blev et rigtig godt år for vores arkiv. For det første blev vi færdige med renovering af lokaler, der blev sat flot i stand, og der blev indkøbt nye møbler, og hvad ellers hører sig til, for at vi kan fungere i vores arbejde. Ligeledes har vi fået indkøbt EDB-udstyr og registreringsprogrammet Arkibas. To medlemmer af bestyrelsen har deltaget i de kurser, der har været afholdt, så arkivet skulle være godt rustet til brug og registrering i Arkibas.

Vi har haft flere henvendelser i løbet af året, hvor vi

følte, vi kunne yde en stor hjælp. Der er navnlig én, som skal fremhæves, og det er om de sanatorier og rekreati-onshjem, der før i tiden har været i Hjerting: Danmarks Lungeforenings Kystsanatoriet for lungesyge børn, København Kommunes Lærerforenings rekreati-onshjem for københavnske børn og andre institutioner, hvor børn kunne få ophold i den friske og sunde luft med det store jodindhold ved Ho Bugt. I dag er der kun ét tilbage, og det er Kystsanatoriet, der er en afdeling af Danmarks Lungeforening. Nu huser det børn fra Sydslesvig. Af de øvrige sanatorier er der kun IPA Centeret samt nogle sok-ler på de forladte grunde tilbage og naturligvis historien, som Aja Høy-Nielsen samler og efterlader i Hjerting Lokalar-kiv. En stor tak for dette arbejde på vores og vore efterfølgeres vegne.

I 2003 måtte vi sige farvel til Palle Lyck som kasserer – også en tak til ham for det store arbejde, han i årenes løb har lagt i arkivet.

Til sidst skal der lyde en stor tak til de fonde, som har doneret pengegaver til arkivet og derved gjort det muligt at indrette et så godt arkiv, at rammerne nu er blevet udfyldt.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg V
Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 26 91 65

Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V

Året 2003 startede stille og roligt med nogle indkomster. Vi fik Arkibas i april, så nu er vi i gang med indtastninger af de gamle indkomster, efter vi har været på kursus i brug af Arkibas, arrangeret af RAL.

Vi har haft besøg af Esbjerg Museum om de fredede gravsten på Hostrup Kirkegård. Den 10. maj deltog vi i Mørthuedag med billeder fra Hostrup Sogn og med alt, hvad vi har fra Kokspang Skole og med gymnastik fra Hostrup Sogn gennem årene.

Vi har haft tre mand på kursus i registrering arrange-ret af Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Der har også været flere henvendelser udefra om slægtninge, der har boet her i sognet. I disse sammenhænge fik arkivet også selv mange gode oplysninger samt billeder ind til arkivet, som vi er meget glade for.

Skads Sognearkiv

Mølhøjvej 10, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

Åbningstid: Mandag kl. 14.00-16.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Finn Ryneld, Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø. Tlf.: 75 16 00 48.

E-mail: skads-kirke.ryneld@post.tele.dk

Arkivets postadresse: Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

To glædelige begivenheder kendetegner året 2003 i Skads Sognearkiv. For det første blev der i efteråret 2003 indgået aftale med Andrup Idrætsforening (AIF) om, at foreningens righoldige og omfattende arkivmateriale i det tidlige forår 2004 indgår i arkivets samlinger som lån. Hermed vil en kilde til et stort og interessant kapitel i sog-nets idrætsliv blive tilgængeligt i takt med, at registre-rings – og arkiveringsarbejdet udføres. Et arbejde der nok vil holde arkivets medarbejdere beskæftigede i en rum tid.

Dernæst er det efter flere års henlæggelser endelig lyk-ke-des at tilvejebringe den nødvendige kapital til indkøb af det elektroniske registreringssystem Arkibas her på fal-derebet, inden den nye Windows baserede version kom-mer på markedet, og anskaffelsesprisen dermed forment-igt stiger betragteligt. Den elektroniske registrering for-ventes at indebære en lettelse samt forbedrede søgemu-ligheder i forhold til det hidtidige manuelle system. Vi glæder os derfor til at lære det rigtigt at kende.

Derudover skrider arbejdet med at udfærdige en gård-historie for Skads Sogn stille og roligt frem. Som omtalt allerede sidste år udarbejdes der ved hjælp af arkivets digital-kamera en fotodokumentation af de enkelte gårde, som de fremtræder i dag. Billederne sammenfattes efter-følgende med gamle fotos af de samme ejendomme samt med opførelser i folketællingslisterne og opslagsværker, hvor de pågældende ejendomme er anført, samt med andre oplysninger om gårdene og de familier, der har boet i dem gennem tiderne.

Arkivet takker for såvel interesse som afleveringer 2003 og håber, at endnu flere må finde vej til vore lokaler i det kommende år.

Vester Nebel Sognearkiv

Sognehuset, Vester Nebel Skole, Stokbrovej 18, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 99 89

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 92 46

E-mail: henning.joergensen@esbjerg.mail.telia.com
 Arkivets postadresse: Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N

Vester Nebel Sognearkiv har i år 2003 ført 15 indkomst-journaler, hvilket er lidt mere end året før. Blandt afleveringerne var der dele af den lokale idrætsforenings arkiv og Vester Nebel Brugsforenings Arkiv. En del af det afleverede var billeder, som vi fik til låns, og de er naturligvis blevet affotograferede. Formidlingsmæssigt har vi stået for filmfremvisning for pensionistforeningen, og på Arkivernes Dag holdt vi åbent hus med en lille billedudstilling og filmfremvisning. Desuden har vi på Vester Nebels hjemmeside lagt billeder med en lille historie til. Vores gamle sognefilm kom også ud til et lidt større publikum, idet den blev fremvist på Esbjerg-kanalen TV-Dengang.

Igenem året har arkivet haft ca. 31 besøgende og derudover ca. 20 telefoniske og skriftlige henvendelser. Henvendelserne har fortrinsvis drejet sig om slægtsforskning, men også andet. Vi kan spore en stigende interesse for arkivet.

2003 blev året, hvor vi fik mulighed for at anskaffe Arkibas. Det har betydet et stort arbejde med at taste vores gamle registreringer ind – og der er lang vej endnu – men der er ingen tvivl om, at anstrengelserne vil blive belønnet. I fremtiden vil arbejdet med at lave nye registreringer blive væsentligt lettere, og vi får et helt anderledes og bedre søgesystem.

Som hvert år deltager vi i RALs kurser og deltager i Arkivudvalget i Esbjerg Kommune. Til slut vil vi takke Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond samt Esbjerg Kommune for deres trofaste økonomiske tilskud til arkivet. Ligeledes takker vi VNL for logi i Sognehuset og naturligvis alle de, som har afleveret materiale til arkivet.

Fanø Kommune

Sognearkivet i Nordby

Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 62 60
 Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 samt onsdag kl. 19.00-21.00
 Leder: Linda Vesterbæk, Strandvejen 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 35 95

Arkivet har i 2003 fået en del afleveringer af forskellig art. Ligeledes har vi haft rigtig mange besøgende og næsten lige så mange forespørgsler både over telefonen og pr. brev.

Vi har virkelig mærket folks interesse for deres slægt og aner. Tiden går meget godt med at hjælpe de besøgende og besvare deres spørgsmål og breve. Dermed går det selvfølgelig lidt langsommere med at registrere de indkomne afleveringer – men stille og roligt bliver bunkerne mindre.

Nordby Sognearkiv er også i år stor tak skyldig til Fanø Kommune og Skads Herreds Brandkasse Fond for deres økonomiske støtte til arkivet.

Sønderho-arkivet

Sognegården, Landevejen 41, 1., Sønderho, 6720 Fanø
 Åbningstid: Mandag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Jørgen Lind, Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 41 14
 Arkivets postadresse: Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø

Vi er i årets løb kommet helt på højde med situationen med edb-indkomstjournaliseringen igen. Med andre ord er vi nået dertil, hvor vi var, da computeren brød sammen.

I mellemtiden har nye afleveringer fra 2003 hobet sig noget op, men journaliseringen af dette skrider også stille og rolig frem, i takt med de få ledige hyldecenimeter fyldes op. Det har været nødvendigt at supplere med endnu et par reoler, og så har vi anskaffet nye lamelgardiner, der kan begrænse den smule solindfald, der sniger sig gennem kvistvinduet.

Årets afleveringer omfatter materiale, der supplerer den bestående samling yderligere med det resultat, at Sønderhos »hukommelse« stadigt bliver bedre og bedre.

Arkivet øser lidt af denne hukommelse ud igen i Fanø Lokalhistorisk Forenings medlemskrift – et lille blad, som lederne af de to sognearkiver på Fanø producerer i fællesskab og udsender fire gange årlig til vores »paraplyforenings« ca. 300 medlemmer.

De fleste besøgende søger oplysninger om deres eller familiens huse, men der er desuden en del telefoniske og skriftlige henvendelser udefra, også om andre emner.

Arkivet har igen medvirket i bl.a. Landsby-ugen i Sønderho, i efterårsferien med byvandring, fortællinger i og om Sønderho Kirke og med fremvisning af nogle gamle film – alt sammen med stor deltagelse af interesserede. Igen i 2003 har arkivet, næsten som sædvanligt, leveret billeder og oplysninger til forskellige bogudgivere.

Grindsted Kommune

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Grindsted Bibliotek, Tinghusgade 16, 7200 Grindsted
Tlf. 75 32 09 00. Fax: 75 32 32 94

Åbningstid: 1. og 3. onsdag hver måned kl. 15.00-18.00
(juli måned undtaget) samt efter aftale. Læsestuen er
åben i bibliotekets åbningstid

Leder: Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted
Tlf.: 75 32 23 53

E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk

Hjemmeside: www.grindstedbib.dk

Arkivet har i år modtaget en del mindre afleveringer. Af indholdet kan nævnes forskellige forhandlings- og regnskabsprotokoller, et stort antal billeder, hvoriblandt nogle dias fra juleudstillingen i en købmandsforretning i Grindsted fra ca. midten af 1950'erne. Vi har også i år modtaget mange lokale småskrifter og enkelte videobånd og lydånd. Antallet af besøgende på læsesalen har været ganske pænt. Det er især kirkebogskopier og afskrifter, der har publikums interesse. Vi har også i år behandlet en del skriftlige og telefoniske henvendelser. Det er også en glæde at se, at arkivbenytternes arbejde har givet resultater, f.eks. i form af artikler i Egnsbogen. Samarbejdet med Grindsted-Vorbasse Museum og Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening er videreført i det forløbne år. Især har en af studiekredsene, hvor man

Billedet viser Grindsted ny Colonial og Produkt samt Isenkramforretning ved G.A. Bølling. Bygningen var placeret ca. på det nuværende Vestergade 1. (Hjørnet af Vestergade og Vesterbrogade). Billedet er formentlig taget ca. år 1905. Fotografen er ukendt. Foto: Grindsted Lokalhistoriske Arkiv.

har arbejdet med indsamling af oplysninger om egnens købmænd, givet et stort udbytte i form af nedskrevne erindringer og andet materiale. Gruppen har planer om at skrive og udgive en bog om købmænd og købmandsliv her på egnen.

Arkivet var også i år med i kulturnatsarrangementet i Grindsted, og et stort antal besøgende fandt vej til arkivet denne aften. Vi havde i dagens anledning lavet en lille udstilling med billeder fra Borgergade. Vi kunne konstatere, at gamle billeder er vældig gode til at vække publikums interesse.

En væsentlig forudsætning for Grindsted Lokalhistoriske Arkivs virke er den store og uegennyttige indsats, der ydes af arkivets frivillige medarbejdere. Tak til alle for samarbejdet i det forløbne år.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-16.00 og 3. onsdag hver måned kl. 18.00-20.00

Leder: Hans Jensen, Højene 1, 7250 Hejnsvig

Tlf.: 75 33 58 57

Arkivets postadresse: Højene 1, 7250 Hejnsvig

E-mail: hejnsvig.sognearkiv@privat.dk

Arkivet har gennemsnitlig haft to besøg pr. åbningsdag samt modtaget fem forespørgsler om slægtninge m.v. skriftlig eller pr. e-mail. Lokalarkivforeningen har 44 medlemmer. På Arkivernes Dag havde vi besøg af ca. 50 interesserede gæster på arkivet. Der er indleveret ca. 229 forskellige arkivalier og udfyldt 50 indkomstjournaler.

En af forespørgslerne drejede sig om en Peter Lauridsen, der er begravet på Vorbasse Kirkegård i 1910. Arkivet har ikke kunnet finde frem til slægtninge. Måske nogle af årbogens læsere kan hjælpe?

Vi har for første gang fået indspillet et interview på bånd. Det er et af arkivets medlemmer, der fortæller om sit liv og oplevelser i sognet, hvor han altid har boet.

Der er indleveret et interessant arkivalie – en ansøgning fra skolelæreren i Gilbjerg Skole, Hejnsvig Sogn fra den 10. oktober 1906. Citat:

»Til det ærede Sogneråd for Vorbasse – Hejnsvig Kommune.

Da vi nu nærmer sig den tid, at vi igen skal til at fyre i skolen, bringer erindringen om den møje og besvær, som opvarmningen af skolestuen voldte sidste vinter, mig ordentlig til at gys.

Jeg tillader mig derfor at fremkomme med nærværen-

de skrivelse, da jeg mener, at skylden ligger hos kakkellovnen. Hvad den egentlig fejler, ved jeg ikke. Forstoppelse er det ikke – snarere det modsatte! – jeg tror nemlig, at langt den største part af varmen kommer fuglene til gode. »Reguleringen« er i uorden eller sådan noget. Det medfører, at der daglig må bruges et par kasser tørv, og på den måde kommer vi til at bruge god og vel halvdelen af brændslet til skolestuen alene – uden at det dog derfor lykkes i den strengeste kulde at få stuen rigtig opvarmet. Jeg ville derfor gerne bede Sognerådet om at lade sagen undersøge og om nødvendigt sørge for en forbedring af kakkellovnen enten på den ene eller anden måde. Men da vi må regne med allerede i midten af denne måned at skulle begynde med fyringen, bedes det ærede Sogneråd snarest at gøre de nødvendige skridt.
Gilbjerg Skole, den 10. oktober 1906
Ærbødigst Mølgaard, Lærer«

Arkivets højdepunkt i året var Arkivernes dag, hvor vi den 8. november havde besøg til udstillingen over emnet Landbrugets mekanisering 1920–1960 med et halvt hundrede billeder af de maskiner der blev anvendt i denne periode.

Sdr. Omme Egnsarkiv

Sdr. Omme Bibliotek, Skole Allé 3-5, 7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 14 46

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.30-17.00

Ledere: Rudolf Skovhus, Hovedgaden 46, 7260 Sdr. Omme. Tlf.: 75 34 11 68

E-mail: Soarkiv@grindsted.byenet.dk

Beretningen for 2003 kan begynde med de overordnede retningslinier, der er blevet vedtaget på SLAs generalforsamling. Her enedes man om, at alle arkiver som minimum skal have en fast månedlig åbningstid, men anbefaler en fast ugentlig åbningstid. Vi kan konstatere, at vi på arkivet i Sdr. Omme lever op til det sidste.

Angående Arkibas skulle en ny programversion være klar til brug i 2004. Det nye program er web-baseret, så det kræver, at man er tilsluttet bredbånd for at kunne bruge det, men det er arkivet i Sdr. Omme ikke på nuværende tidspunkt. Udover udgiften til Internet skal der betales en abonnementspris til SLA for at benytte programmet på ca. 5.600 kr. årligt. Det er rigtigt mange penge for et lille arkiv som Sdr. Omme, og der er nok mange andre arkiver, som vil mene det samme. Vi synes, det er utilfredsstillende, at SLA er med til at spænde ben for os ved at øge omkostningerne, som vil betyde, at vi er

nødt til at køre videre på det "gamle" Arkibas-system. Det burde være muligt at betale i forhold til befolkningsgrundlaget. Sammen med de andre arkiver i kommunen har vi sendt en skrivelse til Grindsted Kommune, hvori vi gør rede for situationen.

Arkivet har i årets løb ikke deltaget eller selv lavet udstillinger, idet tiden er blevet brugt på at få arkiveret meget af det materiale, vi har liggende. Vi er også begyndt at få sorteret i de mange billeder, som vi bl.a. fik, da Lyngposten skiftede redaktør. Herefter venter et stort arbejde med at få billederne registreret.

Af afleveringer har vi i årets løb modtaget bl.a. protokoller fra Sdr. Omme Landboforening og en skytteforening. Derudover har vi modtaget materiale fra Sdr. Omme Skole samt flere små indleveringer. Arkivet skrev til Midtjysk Landboforening, om det var muligt at få overdraget Sdr. Omme Landboforenings protokoller. Vi fik positivt svar, og protokollerne blev overrakt ved en sammenkomst på Landbocentret i Give den 22. december til alles store tilfredshed. Desværre mangler de tidligste protokoller, men ved læsning i protokollen fra 1935 oplyses det bl.a., at landboforeningen kan føres tilbage til 1864, først som en del af Vejle Vesteregns Landboforening og fra 1893 som selvstændig forening. I protokollerne er der mange gode oplysninger.

Arkivet har haft mange besøgende, som har søgt om meget forskelligt, bl.a. slægtsforskning. Arkivet har også bistået med oplysninger om Sdr. Omme Tekniske Skole, som skulle bruges til en artikel til Sparekassens årbog. I 2004 holder Sdr. Omme Skole et stort elev-træf, hvor arkivet vil være til stede med en udstilling om skolen, eleverne, lærerne og byen. I den anledning har Rudolf Skovhus skrevet Sdr. Omme Skoles historie, som det vil blive muligt at erhverve. Rudolf har gjort et stort stykke arbejde, og det vil blive spændende at se det færdige resultat.

Helle Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Agerbæk Skole, Debelvej 23, 6753 Agerbæk

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederne

Ledere: Margit Hansen, Grønnegade 11, 6753 Agerbæk
Tlf.: 75 19 64 13 og

Henry Brandt, Tyttebærvej 5, 6753 Agerbæk

Tlf.: 75 19 64 38

Normal plejer et år på arkivet at gå stille og rolig, men vi synes, at det forgangne år har været noget turbulent, hvilket følgende vil berette om.

Ved generalforsamlingen sidste år modtog vores daværende formand Jens Schults ikke genvalg. Nyvalgt blev Erling Kristensen, og ved konstitueringen blev Leo Mathiasen valgt som ny formand.

Da vores kopimaskine er slidt op, havde vi en snak i bestyrelsen, om det ikke var bedre at investere i EDB-anlæg i stedet for at bruge 10.000–15.000 kr. på en ny kopimaskine. Det var ikke fordi, vi ikke kunne arkivere på det gamle system. Det fungerede sådan set godt nok, men vi var også klar over, at EDB er fremtiden. Vi, og de øvrige arkiver i Helle Kommune, er blandt de sidste af Ribe Amts Lokalarkivers medlemmer, der ikke er gået over til EDB-registrering.

Vi gik så i gang med at undersøge, hvad det vil koste. Vi rettede henvendelse til vores tre pengeinstitutter. Det resulterede i, at vi fik to komplette EDB-anlæg af Andelskassen og et komplet anlæg af Den Danske Bank. Derudover har vi lånt en printer og en skanner. Vi besluttede at købe registreringsprogrammet Arkibas ved SLA. Prisen for dette er 24.500 kr., og som følge deraf er vores beholdninger faldet, men så har vi også et anlæg, der kan køre i mange år, og vores registreringer kan i fremtiden blive vist på Internettet. Vi er to fra arkivet, der har været på kursus for at lære Arkibas, en tredje skal det her i foråret.

Vores byrundtur i forbindelse med byfesten, begyndte søndag formiddag med kaffe og rundstykker i tellet. Derefter tog vi gennem Sønderbyen ud til kirken og sluttede i tellet med sildebord. Der deltog ca. 35 personer.

Udflugten i år gik til Cathrinesminde Teglværksmuseum ved Broager, hvor vi så et teglværk, som begyndte i 1732 og indstillede produktionen 1969. I dag er det indrettet som museum. Turen sluttede med aftensmad på Seggelunds Cafeteria. Vi var ca. 30 personer.

På grund af renovering af Sognelunden er vores lejemål sagt op med fraflytning ca. 1. april 2004. På opsigelsestidspunktet var der ingen ledige lokaler i byen, som var egnet til vores brug, så vi foreslog kommunen at købe Storegade 10 eller bygge til nede ved biblioteket. Det ville de ikke gå med til, så nu er de i gang med at finde noget, der er egnet (det er deres opgave at stille lokaler til vores rådighed). Den foreløbige melding fra kommunen lyder på, at kommunen regner med at finde en plads til arkivet på Agerbæk Skole.

Vi har fået en henvendelse fra arkivet i Fåborg, om vi var interesseret i at afholde fælles udflugt med den begrun-

delse, at den bus der kører er fyldt, i stedet for som nu, hvor der kører to, der kun er halvt fyldt, og hvor begge foreninger har underskud på turen. Den idé synes vi godt om.

Arkivet har også i år fået et beløb fra Skads Herreds Brandkasse og Helle Kommune til vores driftsomkostninger. En tak for det. Vi vil ligeledes gerne sige tak til Agerbæk Andelskasse og Den Danske Bank for deres sponsorering af vores nye EDB-anlæg. Der skal også lyde en tak til medarbejdere på arkivet og tak til bestyrelsen for godt samarbejde.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Krosvinget 12, Fåborg, 6818 Årre

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Svend Håhr Kristensen, Fåborgvej 95, Fåborg, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 52 08

Arkivets postadresse: Krosvinget 12, Fåborg, 6818 Årre

2003 har været et godt år for arkivet. Vi har fået 24 afleveringer, deriblandt forskellige bilag fra Fåborg Leverandørforening, som blev opløst i 2000, da mælkeproducenterne gik fra at være Cocio-leverandører til at levere til Arla.

Fåborg Mejeri 1908. Foto: Fåborg Lokalhistoriske Arkiv.

Arkivet er flyttet endnu en gang. Dog er vi stadig i det gamle bibliotek i nogle nyindrettede lokaler tildelt af Helle Kommune.

På generalforsamlingen i 2003 mødte der 30-40 af vores medlemmer op. Det var rimeligt tilfredsstillende, men vi så da gerne, at der kom flere. Efter kaffen blev der vist lysbilleder af personer til en bryllupsfest. Det er noget, der altid falder i medlemmernes smag.

Sommerudflugten gik til Vedersø. Her så vi kirken, hvor Kaj Munk var præst, ligesom vi var inde at se museet til minde om ham. Udflugten havde desværre en ringe tilslutning, så vi arbejder på at arrangere kommende sommerudflugter sammen med arkivet i Agerbæk.

Grimstrup Lokalhistoriske Arkiv

Skovbrynet 2, Grimstrup, 6818 Årre
 Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Gunnar Olesen, Skærbækvej 5, Blåholm, 6818 Årre. Tlf.: 75 16 91 09
 Arkivets postadresse/kontaktperson. Niels Ove Thøgersen, Dalmosevej 8, Grimstrup, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 11 30
 Hjemmeside: www.grimstrupsogn.dk

Året 2003 har været stille med hensyn til afleveringer, men der har været mange forespørgsler, både skriftlige og telefoniske. Vi har i det forløbne år fristet en lidt anonym tilværelse i et kælderlokale på Egekratskolen. I forbindelse med et byggeri på skolen får vi nu et permanent lokale her. Vi regner med at flytte ind omkring den 15. marts 2004.

Vi har haft Egon Falck fra Esbjerg til at affotografere og katalogisere alle gravstenene på Grimstrup og Rousthøje kirkegårde. Et tiltag vi tror, vores brugere kan få megen glæde af.

Vintermødet havde god tilslutning. Museumsinspektør Jens Sørensen fra Ølgod fortalte, ledsaget af lysbilleder, om sin tid på museet på Læsø.

Arkivet ser med forventning hen til at kunne byde velkommen i de nye lokaler i 2004.

Næsbjerg Sognearkiv

Næsbjerg Skole, Trosrosevej 2, Næsbjerg, 6800 Varde
 Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 13.30-16.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Hans Møller, Kirkegade 3, Næsbjerg, 6800 Varde
 Tlf.: 75 26 71 45
 Arkivets postadresse: Kirkegade 3, Næsbjerg, 6800 Varde

Et roligt år med få afleveringer og besøg. Næsbjerg Vindmølle Laug afleverede regnskab og protokol fra start til opkøb 1989-2002, og fra sparekassen fik vi arkivalier med navngivne personer fra 1910-1920. Man må formode, at de er gået over til Andelskassen ved dens start i 1917. Herudover har vi modtaget regnskab over bibliotekets læsekreds med navngivne personer 1945-1960. Meget korrekt udført regnskab med sirlig skrift af lærer

Hans Jensen, der var andenlærer ved Næsbjerg Skole. Endeligt kan nævnes dokumenter fra et dødsbo.

Det begrænsede besøg i arkivet giver ikke anledning til udvidet åbningstid. To nye medarbejdere er med interesse gået i gang med billedregistrering.

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Ledere: Frede K. Madsen, Svinget 13, Tofterup, 7200 Grindsted. Tlf.: 75 33 72 23 og
 Tage Christensen, Torvævnget 4, Starup, 7200 Grindsted
 Tlf.: 75 33 72 23
 Arkivets postadresse: Svinget 13, Tofterup, 7200 Grindsted

Vi har på arkivet i Starup haft et stille og roligt år med få afleveringer. Vi har fået flere henvendelser om forskellige ting, bl.a. hjulpet med at fremskaffe billeder. Sammen med idrætsforeningen havde vi en udstilling af billeder i teltet. Det var meget godt besøg.

Udflugten gik til Statsfængslet i Sdr. Omme. Vi måtte ikke komme ind nogen steder, men blev kørt rundt i det store område, hvor vi fik alt at vide om mark og skov.

Øse Sognearkiv

Stationsvej 3, Nordenskov, 6800 Varde
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Leder: Aage Meldgaard, Sønderskovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde
 Tlf.: 75 29 82 12. Fax: 75 29 88 56
 Arkivets postadresse: Sønderskovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde

Øse Sognearkiv har haft et forholdsvis stille år. Der har været mange besøg samt skriftlige og telefoniske henvendelser. Vi har fået et par regnskaber og andet materiale fra nedlagte butikker i byen. Ligeledes har vi modtaget luftfotos af mejeriet.

Der har været afholdt sommertur til Fanø med besøg på skibsfart- og dragtsamlingen samt besøg i kirken. Ved generalforsamlingen fortalte forhenværende borgmester Eva Frandsen om sin tid som mejeribestyrekerne.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Årre Skole, Skolegade 25, 6818 Årre
 Åbningstid: Oktober-marts: Hver torsdag kl. 15.00-18.00, April-september: 1. torsdag hver måned kl. 15.00-18.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Arne Asp Sørensen, Kirsebærvænget 10, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 28 40

Arkivets postadresse: Kirsebærvænget 10, 6818 Årre

Lokalhistorisk Arkiv har i 2003 haft nogle henvendelser vedrørende slægtsforskning. Ligeledes har vi modtaget en del afleveringer af forskellige arkivalier og billedmateriale.

Vi har udvidet og renoveret lokalerne i arkivet ved fælles hjælp af bestyrelsen og ægtefæller. Resultatet blev rigtig godt. Der var indvielse af de nye lokale i foråret i forbindelse med et fællesmøde med arkiverne i Helle Kommune.

Vores arkivleder Arne Asp Sørensen har været rundt i sognet og fotografere huse og gårde, og billederne er blevet arkiveret. Af andre spændende opgaver har vi deltaget i byfesten, hvor vi havde en stand med forskelligt billede- og arkivmateriale. Desuden har vi arrangeret en cykeltur rundt i sognet.

Vi havde åbent hus på Arkivernes Dag med emnet Kroppen i lyst og nød. Arkivet fik 12 besøgende den dag.

Ved vores årsmøde/generalforsamling havde vi besøg af forhenværende fængselspræst Harald Christensen, Vejen, som fortalte om sin tid som brunkulsbisse i Søby-lejen og om familiens ophold i Canada.

Der vises interesse for arkivet. Foreningen har 130 medlemmer, og gamle elever fra Årre Skole har i forbindelse med en klassefest besøgt arkivet.

Holsted Kommune

Aastrup Sognearkiv

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf. 75 19 85 69

Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl. 15.00-19.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Olga Pedersen, Vestergade 6, 6670 Holsted

Tlf.: 75 19 82 80

E-mail: Olga@post8.tele.dk

Arkivets postadresse: Vestergade 6, 6670 Holsted

Aastrup Sognearkiv har i 2003 haft et roligt arbejdsår. En lang række arkivalier er blevet registrerede, men vi har stadig et stort efterslæb på f.eks. billeder. Lidt mere arbejdskraft ville være ønskeligt.

Vi har deltaget i forskellige arrangementer, bl.a. på julemessen i Glejbjerg Hallen, hvor vi forsøgte os med kopier af forskellige arkivalier, men gjorde den erfaring at det er billederne, der trækker det store publikum. Det er nok ikke tiden og stedet til at læse ret meget.

Vi udskrev en konkurrence, hvor vi havde udstillet et billede af en gård. Billedet var taget fra en anden vinkel, end man normalt ser gården i, og vi spurgte »hvor er det?«. Det kostede fem kroner pr. gæt, og der var meget stor interesse omkring spørgsmålet, der indbragte arkivet et par hundrede kroner, hvilket mildnede lidt på udgiften ved at deltage i messen. Bestyrelsen har haft en udskiftning, idet vores mangeårige medlem Harald Andersen gerne ville afløses på grund af tidnød. Det nye medlem blev manufakturhandler Inger Holtum, som vi glæder os til at samarbejde med. Arkivlederen har bl.a. arbejdet med en artikel til bogen *Historier fra Ribe Amt*, der udkommer i forbindelse med RALs 25 års jubilæum i 2004.

Lokalarkivet for Holsted Kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf. og telefax: 75 39 20 10

Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-18.00, i perioden 1. oktober – 1. april tillige tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Klaus Hansen, Foldingbrovej 13, 6670 Holsted

Tlf.: 75 39 33 61

Også i året, der er gået, har der været travlhed på arkivet. Antallet af besøgende og afleveringer har været næsten som i de foregående år, nemlig 220 henvendelser og 119 afleveringer.

Som sædvanlig har vi overtaget udklip af lokalt stof fra *Lydavisen*, dvs. ca. 800 sider, som der er lavet register over. Der er optaget ca. 150 billeder på Stenderup-egnen, som i første omgang skal anvendes i den gårdhistorie, der er under udarbejdelse. En opgave, der er større og mere omfattende end først antaget og ikke bliver færdig i 2003 som forventet.

Af mere spændende afleveringer skal nævnes arkivalier fra dødsboet efter snedker Malle. Han kom til Holsted Stationsby i begyndelsen af 1900-tallet, hvor han etablerede sig med snedkervirksomhed og møbelforretning. Han var både møbelsnedker og bygningssnedker og har bl.a. leveret inventar til seminarierne i Ribe, Jelling og Århus. I Århus kom han i konflikt med fagforeningen, da han brugte uorganiseret arbejdskraft – det var jo ikke almindeligt, at håndværkssvende på landet før 1. Verdenskrig var organiseret. Også på den hjemlige front leverede han inventar, bl.a. til Sct. Peders Kirke i Holsted, som blev opført 1927. Snedker Malle døde den 5. december 1952, men hans kone og datter værnede om familiens papirer, så først efter datterens død fik arkivet fat i hans forretningspapirer.

Arkivet har som i de foregående år haft udstillinger på de to plejehjem, bl.a. med det formål at få ukendte billedmotiver identificeret, men resultatet heraf har været magert. Vi har det indtryk, at de ældre er glade for udstillingerne, men resultatet af efterlysninger af navne på personbilleder er ikke stort, men det kan også skyldes, at personerne kan have boet helt andre steder, selvom billedet har siddet i et album, der har tilhørt en borger i Holsted.

Arkivet har bidraget med et kapitel til Hovborg Skoles jubilæumshæfte, hvilket er det eneste skriftlige arbejde, der er præsteret i år. Vi har også haft nogle rundvisninger i kommunen, bl.a. to mølle-ture med tilsammen omkring 50 deltagere og en bytur ved Holsted Stationsby med omkring 20 deltagere. Desuden har vi holdt to foredrag med lysbilleder, hvor der også har deltaget omkring 50 personer.

Arkivet har i lighed med tidligere år deltaget i den fælles julemesse for Holsted og Brørup samt i julemarkedet i Føvling Forsamlingshus. Udbyttet var beskedent, nærmere betegnet gav det ene arrangement et stort underskud og det andet et lille overskud, men vi var der og viste noget af vore præstationer. Om denne PR-udgift svarer til udbyttet kan diskuteres, men det er vigtigt, at arkivet viser sig til sådanne arrangementer, da det, om ikke andet, kan skabe nogle gode kontakter.

Ved årsskiftet 2003/2004 har vi fået de sidste rester af arkivets samlinger overført til Arkibas. Det var mere omfattende, end vi havde forestillet os, særlig når man samtidig skal holde de løbende forretninger fra døren. Arkivets samlinger omfatter nu 25.008 akter fordelt på 3.227 arkivfunds, 2.296 billeder og 205 kort. Herover er der for tiden 89 akter fordelt på 89 specialregistreringer (tegninger, film, video, lydbånd og cd).

Endelig bemærkes det, at Chr. Carstensen, der har ledet arkivet siden dets oprettelse i 1972, er fratrædt som leder fra 1. oktober 2003. I stedet er Klaus Hansen udpeget til arkivleder fra samme dato.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg

Åbningstid: Tirsdag kl. 15.00-17.00

Ledere: Henry Søholm, Sandagervej 7, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 60 69 og

Henry Pedersen, Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 62 57

Arkivets postadresse: Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Arkivet i Hovborg har haft et godt år med et besøgstal nogenlunde som de to foregående pr. De telefoniske

henvendelser er stigende fra år til år – det samme gælder skriftlige henvendelser. Det faktum at arkivet ligger på 1. sal gør, at flere ældre, gangbesværede borgere ikke kommer på arkivet.

Skolens 100-års jubilæum den 1. november var den helt store begivenhed i 2003 for såvel skolen som for arkivet. Arkivets udstilling af billeder fra Hovborg de forløbne år var en stor oplevelse for de omkring 700 besøgende den 1. november. Ligeledes gjorde en udstilling af gamle skolebilleder og en billedsamling af tidligere elever stor lykke. Alle nulevende, tidligere elever var blevet kontaktet af jubilæumsudvalget, og derigennem har arkivet nu adresser på alle tidligere elever, hvilket er et stort aktiv i forbindelse med arbejdet i arkivet. Med hver indbydelse til jubilæumsfesten fulgte et brev fra arkivet, hvori gamle billeder efterlystes. Dette tiltag bragte adskillige hidtil ukendte billeder frem i lyset, som nu er en del af arkivets billedsamling.

To store, spændende indleveringer skal nævnes: Arkivet fik en særdeles stor indlevering fra den eksisterende idrætsforening. Indleveringen indeholdt et stort antal fotografier fra de utallige sommerfester, der i en årrække har været afholdt i Hovborg. En anden meget stor indlevering kom fra det nu nedlagte Hovborg Mejeri.

Arkivet ønsker det kommende år for alvor at komme i gang med at interviewe ældre, lokale borgere, så dels deres store viden, dels den lokale dialekt kan bevares for eftertiden. Arkivet ønsker endnu en gang at takke Henry Søholm Jensen og Kristian Jakobsen for deres utrættelige arbejde på arkivet.

Ribe Kommune

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Projekthuset, Hillerupvej 13, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Erik Knudsen, Nørre Farupvej 10, 6760 Ribe

Tlf.: 75 41 07 18

Arkivets postadresse: Nørre Farupvej 10, 6760 Ribe

Vi har haft nogle henvendelser vedrørende slægtsforskning, fået en del billeder og protokoller samt en del andet materiale, som endnu ikke er sorteret.

Farup Brugsforening er blevet nedlagt. Vi er blevet lovet det materiale, som brugsen ligger inde med fra brugsens historie. Overskuddet er blevet tildelt Farup Forsamlingshus, hvor vi har fået husly. Vi glæder os til at få sat tingene i system.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe
 Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15.00-17.00 samt
 efter aftale med lederen
 Leder: Anne Lorenzen, Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe
 Tlf.: 75 44 51 27
 Arkivets postadresse/kontaktperson: Martin Jensen,
 Højvej 5, 6760 Ribe.
 E-mail: martin.bolmerod@mail.tele.dk

I 2003 har arkivet modtaget 45 afleveringer, heraf er to tredjedele billeder. Der er flere interessante ting blandt afleveringerne, bl.a. erindringer nedskrevet af en 23-årig i 1927. Den unge mand har skrevet næsten hundrede sider med erindringer fra sin barndom og ungdom – det er ganske imponerende! Der har været et par henvendelser om slægtsforhold.

Vi har fra landsarkivet i Aabenraa købt en fotokopi af den tyske kommuneprotokol (Gemeindeprotokoll) for 1896-1920. Det er hensigten at gøre protokollen tilgængelig på dansk, så der arbejdes på at oversætte den tyske tekst, som er håndskreven og på gotisk.

Af mere udadvendt virksomhed lavede vi først på året en fotoudstilling på plejehjemmet Dagmargården i Ribe med temaet huse og gårde i Hviding Sogn. I juni deltog vi ved byfesten. Da vores arkiv har til huse uden for sognet, er det vigtigt, at vi gør os synlige i lokalsamfundet. Det var en god dag, hvor vi talte med mange folk. I november holdt vi åbent hus, som efter en målrettet indsats og mange personlige invitationer blev en succes, idet vi havde mere end 50 besøgende.

Jernved Sognearkiv

Jernved Skole, Aktivitetshuset, Kirkebakken 33, Jernved, 6771 Gredstedbro
 Åbningstid: Tirsdag kl. 14.00-17.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Andreas Aagaard, Vestparken 9, 6771 Gredstedbro. Tlf.: 75 43 51 93
 Arkivets postadresse: Vestparken 9, 6771 Gredstedbro
 E-mail: andreasagaard@privat.dk

Året 2003 var et stille år i Jernved Sognearkiv. I foreningslivet har der været nogle jubilæer, deriblandt to hundrede års. Ved disse lejligheder har vi kunnet hjælpe med oplysninger og billeder til jubilæumsskrifter.

Vi har, udover besøg fra vores eget sogn og nabosognene, også haft en del personlige henvendelser. I flere tilfælde har vi kunnet bidrage med flere oplysninger og

arkivalier, end gæsten havde forventet. Det er jo meget glædeligt for begge parter.

Vi har ca. 50 kassette-lydbånd med indtaling af nulevende og afdøde sognebørn. Båndene har vi via en brænder fået indspillet på Cd-rom, hvor holdbarheden skulle være bedre.

Kalvslund Sognearkiv

Kalvslund Skole, Koldingvej 115, Kalvslund, 6760 Ribe
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Jørgen Jørgensen, Østervej 26, Kalvslund, 6760 Ribe. Tlf.: 75 43 70 07
 Arkivets postadresse: Østervej 26, Kalvslund, 6760 Ribe

Det har været et roligt år for arkivet med en del afleveringer af billeder, skøder og aftægtskontrakter. Vi har igen i år holdt åbent hus med god tilslutning. Endvidere har vi haft besøg af flere slægtsforskere, som vi har kunnet hjælpe med opklaring af familieforhold. Arbejdet med gårdhistorie og registrering af huse fortsætter.

Vi har indført en fast åbningstid for arkivet: Den første tirsdag hver måned fra 14.00-17.00 og ellers efter aftale med lederen.

Ribe Byhistoriske Arkiv

Ribe Folkebibliotek, Giørtz Plads, 6760 Ribe
 Tlf.: 75 42 17 00. Fax: 75 42 28 43
 E-mail: arkivet@ribekom.dk
 Åbningstid: Mandag-torsdag kl. 13.00-16.00, 1. torsdag hver måned tillige kl. 16.00-18.00 (oktober-marts)
 Leder: Karen Margrethe Melbye

Arkivet har haft 565 henvendelser, heriblandt 78 afleveringer. Det er lidt flere end året før. En stor del af henvendelserne gjaldt slægtsforskning, og flere af de personer der henvendte sig, kom rigtig godt i gang med at »skrive deres egen historie«.

Kim Fabricius Pedersen og Ejner Vilstrup, museumsassistenter på Den Antikvariske Samling i Ribe, fik lyst til at udforske arbejdet på et lokalhistorisk arkiv, så de tilbragte en lille uges tid som »praktikanter« her hos os.

I første omgang var det billedregistreringen, vi satsede på. Kim og Ejner havde lidt »hjemmearbejde« med i form af fotos af gamle gravsten på den gamle kirkegård i Ribe. Praktiktiden kom derved mere til at handle om, hvem de gravsatte personer var, hvad deres erhverv havde været, og hvor de havde boet. Vi kom omkring rigtig mange ting i de dage. Det var en god oplevelse såvel for Kim og Ejner

Optog med nationaldrakter foran Ribe Domkirke på Den Nationalhistoriske Dag i Ribe den 3. juli 1921. Foto: Ribe Byhistoriske Arkiv.

som for arkivet. Aftalen er nu, at Kim og Ejner skal have et lille kursus i billedregistrering, når vi alle engang får tid.

Arkivet har leveret billedmateriale og avisartikler til Verner Bruhns artikel: Ribekredsen på tinge – en grænse-landskreds. Artiklen kan læses i Fra Ribe Amt 2003. Historikerne Kirsten og Kristof Glamann hentede inspiration i Ribe Stifts-Tidende, da de skrev bogen: Nordens Pasteur, der handler om Ribe-drengen Emil Chr. Hansen. Bogen udkommer i 2004.

Vi leverede en artikel om Domkirkens genindvielse i 1904 til Ribe Amts Lokalkivers jubilæumsbog Historier fra Ribe Amt. Også denne bog udkommer i 2004.

Journalist ved JydskeVestkysten Ole Sønnichsen havde en artikelserie, »Hvad gemmer arkivet?«, hvor han besøgte fem-seks arkiver i Ribe og Sønderjyllands amter. Hos os fik Sønnichsen historier om Den Nationalhistoriske Dag i Ribe, søndag den 3. juli 1921. Dagen var et minde om Genforeningen i 1920.

Ribe Amts Lokalkivers hjemmeside så dagens lys i 2003, og arkivet har foreløbig leveret 12 fotos til hjemmesidens billeddatabase.

I 2003 havde arkivet den store glæde at modtage 120.000 kr. i fondspenge til mikrofilming af Ribe Stifts-Tidende 1786-1960. Filmoptagelserne vil strække sig over et par år, og såvel Ribe Katedralskole, Det Kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket i Århus samt vor depotsamling leverer årgange af avisen, så filmningen kan blive så komplet som muligt.

I det forgangne år fandt vi desværre ikke tid til at lave udstillinger, men det råder vi bod på i 2004.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 2, 6760 Ribe
Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.30-11.30, dog med enkelte undtagelser

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 11 77

Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

E-mail: sergeiradonetskij@yahoo.com

Historisk Arkiv i Seem Sogn har modtaget meddelelse om, at Seem Skole ikke længere ønsker at huse arkivet,

og der er anmodet om oprydning af det ene af de lokaler, som arkivet har gjort brug af gennem mere end 30 år. Arkivets bestyrelse er gjort bekendt med meddelelsen, og her er sagen foreløbig standset.

Der har været nogle få afleveringer, deriblandt flere slægtsoversigter. En er på 135 kapitler vedr. en temmelig forgrenet familie fra Varming. Der er endvidere indkommet nogle få fotos af ældre dato. Der har været rettet seks forespørgsler til arkivet, alle af slægtshistorisk art, hvoraf de fem har kunnet besvares positivt. Der har ikke været besøg på arkivet dette år.

Der arbejdes fortsat på at registrere et meget stort forretningsarkiv fra Varming Savværks virksomhed gennem 50 år.

Arkivet har udsendt en registrant over alle ejendomme i Seem Sogn, ordnet efter adresser, hvor hver enkelt eksisterende ejendom anno 2000 er fotograferet, angivet med byggeår, matrikelnummer og ejendomsnavn. Dertil har det været muligt at vedføjte navne på fæstere. Registranten blev fremstillet i et antal svarende til indkomne forudbestillinger. Dette viste sig at være for få. Efterspørgslen har været noget større end oplaget. Det påtænkes derfor at udsende en udvidet registrant ad åre med eventuelt ældre fotos vedføjede de nye.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19.00-20.00

Leder: Charlotte Johannsen, Trekronervej 5, Spandet, 6760 Ribe. Tlf.: 74 86 70 45

Arkivets postadresse: Trekronervej 5, Spandet, 6760 Ribe

2003 blev præget af vores uheldige start med Arkibas. Det begyndte godt, da vi søgte og fik fondsmidler til køb af Arkibas. Konsulenten kom i april, og vi blev sat i gang. Efter tre måneders sommerferie fik vi begyndt igen, men først i november måned havde vi indbrud, og de vigtigste dele i computeren var væk til. Ærgerligt!

Vi er heldigvis forsikrede, men ting tager tid, så det var først i det nye år, før vi fik begyndt forfra igen. Nu har skolen så fået tyverialarm, som vi er koblet på. 27 aftener er der blevet arbejdet på arkivet, fortrinsvis mandage. To af arkivets medarbejdere har været på Arkibas-kursus, og to andre har været på udklipkursus i Helle Hallen.

I marts havde vi udstilling i skolen samtidig med foreningernes kursusafslutning. Udstillingen var om Spandet Kro, som kan følges tilbage til 1736. Samme dag var der også guldkonfirmander på besøg. Den første torsdag i juni havde vi vores årlige gåtur, hvor ca. 40 mennesker

deltog. Vi så frilandsgrise, en tilgroet sandgrav, hede og nyplantet skov efter orkanen 1999, der både havde givet luft og udsyn i et smukt landskab.

I august måned var der »Spandet by Night« i skolen. Vi bidrog med en udstilling om Spandet som grænsesogn under tysk herredømme. En havde taget digitalbilleder af gamle ting, og vi bidrog bl.a. med gamle billeder.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vester Vedsted Byvej 55, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 7.30-9.30

Leder: Peter Billund, Vester Vedstedvej 38, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 51 79

Arkivets postadresse: Vester Vedstedvej 38, 6760 Ribe

E-mail: lindbaeksminde@privat.dk

2003 blev indledt med åbningen af vores udstilling Kroer i V. Vedsted Sogn den 1. februar. Gennem tekst og billeder havde vi forsøgt at fortælle om bygningernes historie og om de mennesker, der havde deres gang på stedet. Hovedvægten havde vi lagt på Egebæk gamle Kro ved den nuværende hovedvej 11. Grunden hertil var den, at tidligere forskningsbibliotekar Kirsten Weber i 2002 indleverede en samling personlige papirer og billeder med tilknytning til hendes barndoms- og ungdomsferier hos bedsteforældrene, der drev kroen i Egebæk.

I september 2003 inviterede vi Kirsten Weber til V. Vedsted for at høre hende holde foredrag om Egebæk gamle Kro. Det blev det største tilløbsstykke i lokalarkivets hidtidige historie. Omkring 50 mennesker var mødt op og fik et inspirerende og meget levende foredrag af den 80-årige Kirsten Weber. I efteråret 2003 sagde vi farvel til Etyl Føns, formand gennem flere år for lokalarkivet. Vi håber dog, hun med tiden vender tilbage, så vi atter kan nyde gavn af hendes engagerede arbejde.

I løbet af efteråret 2003 modnedes vore ønsker om at finde andre lokaler til arkivet. I de seneste fem år har vi holdt til på Vadehavscentret, men vores ønsker om at få egen nøgle til egne lokaler på V. Vedsted gamle skole bliver indfriet i løbet af foråret 2004. I skrivende stund har vi just gennemført flytningen.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal Skole, Kongeådal 17, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Christian Nielsen, Væesvej 6, 6771 Gredstedbro

Tlf.: 75 43 11 53

Arkivets postadresse: Væesvej 6, 6771 Gredstedbro

Det har atter været et stille år med kun en halv snes besøgende. Der har dog været en del skriftlige henvendelser, som vi har kunnet besvare med et positivt resultat.

I årets løb er vi blevet godkendt til at opbevare menighedsrådets arkivalier. Det drejer sig i øjeblikket om en ældre begravelsesprotokol. Vi har derfor, for at kunne opfylde kravene om offentlig adgang til arkivalierne, besluttet at holde åbent den 1. mandag i hver måned gældende fra den 1. januar 2004. Der er dog lukket i juli måned.

Varde Kommune

Alslev Sognearkiv

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Carsten Carstensen, Toftnæsvej 11, Toftnæs, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 91 83

Arkivets postadresse: Toftnæsvej 11, Toftnæs, 6800 Varde

2003 har været et arbejdsår. Vi begyndte med at færdiggøre registreringen af landbrugsejendomme i sognet, og det var spændende at se, at virkelig mange kunne føres adskillige slægtled tilbage. Nogle helt op til otte-ti slægtsled.

Arkivet har lavet en lille folder med opråb om ikke at glemme sognearkivet. 770 stk. fik vi lavet og fordelt til samtlige husstande i sognet.

14 afleveringer har vi haft i årets løb, og der har været mange besøgende. Også mange henvendelser udefra fra folk som forsker i deres slægt, men da må vi ofte skuffe, idet vi indtil nu ikke har været i stand til at få kirkebogsafskrifter senere end 1891.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Skole, Kildegårdsvej 20, 6852 Billum

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 10.00-12.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum
Tlf.: 75 25 82 41

Arkivets postadresse: Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Bredgade/hovedgaden i Alslev 1910. Foto: Alslev Sognearkiv.

Det er trivielt igen at må fortælle om arkivets problemer med de fysiske rammer. Der er arbejdet ihærdigt på en løsning, men endnu uden resultat. Det påvirker selvfølgelig arbejdet, og det er en kedelig oplevelse.

Arkivet har modtaget mindre afleveringer og har også haft mange henvendelser om oplysninger. Vi forsøger at servicere alle, der har brug for historiske oplysninger. Arkivet deltog aktivt i arbejdet med et jubilæumsskrift i anledning af 100 året for menighedsrådsloven. Der ligger en masse god lokalhistorie i sognenes menighedsrådsarkiver. Det var et meget spændende arbejde at deltage i og kan kun anbefales til andre.

Arkivlederen medvirkede en sommeraften som guide ved et lokalt arrangement, der handlede om de historiske aspekter i og om kirken og på kirkegården.

Horne Sognearkiv

Horne Skole, Mælkevejen 1, Horne, 6800 Varde

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-17.00, dog ikke i juni, juli og august

Leder: Anna Uhre Schmidt, Solvangen 12, Horne, 6800 Varde

Tlf.: 75 26 01 06

Der har stort set været arbejdet nogle timer hver anden uge. Det drejer sig især om registrering af billeder, såvel skolebilleder, konfirmandbilleder og billeder fra idræts- og gymnastikforeningerne.

Året har ellers været stille og roligt, der har kun været ganske få afleveringer, og besøgstallet ligger på omkring 90, hvoraf de fleste besøg har været på den aften, hvor skolefesten blev afholdt. Vi har i enkelte tilfælde været slægtsforskere behjælpelige, og vi har også bistået med oplysninger til et jubilæumsskrift om Horne Skoles 100 års jubilæum. Til festen var alle skolens årgange inviteret, og da arkivet bor i lokaler på skolen, var arkivet en integreret del af festlighederne, og derved var der mange besøgende i arkivet, som det slet ikke var muligt at registrere.

Vi vil i de kommende år forsøge at skaffe nye billeder af de huse og ejendomme, hvor der er sket bygningsændringer samt supplere med eventuelt manglende billeder.

Det er lykkedes os at modtage et par kassettebånd af Radio Syds program »To generationer« hvor lokale personer har deltaget.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Aktivitetshuset, Nybrovej 32, 6851 Janderup

Tlf.: 75 25 85 45

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Viggo Mikkelsen, Engtoften 8, 6851 Janderup

Tlf.: 75 25 80 92

Arkivets postadresse: Engtoften 8, 6851 Janderup

Arkivet har haft et virkeligt godt år med i alt 141 besøgende. De 52 alene kom fra arrangementet Idræt om dagen, der blev holdt i Aktivitetshuset. På opfordring fra udvalget holdt arkivet åbent om torsdagen, da idrætsudøverne var her.

Ellers er det som regel slægtsforskere, der kommer her på arkivet. I foråret havde vi besøg af Graham Madsen fra Sydney i Australien. Han søgte oplysninger om oldefaderen Hans Frandsen Johnsen, som i 1864 udvandrede fra Janderup til Australien og blev landmåler der. Vi fandt Hans Frandsen Johnsens fødested samt en del efterkommere. Fra Oslo var Jacob Scholberg rejst helt herved på lykke og fromme. Han kørte efter stednavnet Hebo, som han havde fundet i et brev fra en af sine forfædre. Han kørte ind på den første gård i Nr. Hebo og fik der at vide, at han kunne henvende sig i lokalarkivet. Vi fandt frem til nogle af hans forfædre, og manden var lykkelig.

Vi har også hjulpet med at finde adresser på tidligere skoleelever fra Janderup, Hyllerslev og Kærup skoler. De vil mødes på Eventyrgården den 12. juni 2004, og arkivet holder i den forbindelse åbent, og vi skal vise dem rundt i byen og fortælle lidt om husene og de mennesker, der har boet i dem. Derudover har vi været en advokat behjælpelig med at finde en person i en arvesag. Vi fandt også oplysninger til en dame fra Esbjerg, som forskede i erhvervslivets betydning for lokalsamfundet. En dame fra Århus var her for at forske i, hvor mange børn der var født uden for ægteskab i årene 1850-1890. Det viste sig at være mange.

Besvarelser af en del breve og telefonopringninger af forskellig slags har vi også klaret. En del personer har været på arkivet for at få skannet et billede af deres hus eller gård, som den så ud for år tilbage. Vi har ladet fire malerier ophænge i Eventyrgårdens restaurationslokaler. Malerierne er malet af afdøde Peder Østergaard Hansen, Janderup. Den 8. november var arkivet sammen med øvrige arkiver i hele landet vært ved Arkivernes Dag med en udstilling under overskriften Kroppen i Lyst og Nød. Vi holdt vores udstilling her på arkivet. Der kom én person, og det var i et andet ærinde.

Arkivet har fået løst fugtproblemerne i den nye, brand-sikrede boks. To brandsikrede ventiler er blevet indmuret i væggen til arkivets kontor, og der er indkøbt et affugtningsapparat.

Der har i det forløbne år været 52 afleveringer, og vi har nu 1.190 registrerede arkivfunds på Arkibas samt 4.000 registrerede og identificerede billeder. For tiden registrerer Willy Laursen gaden Vesterled i Arkibas. Viggo Mikkelsen arbejder på Åkirkevej med indsamling og nedskrivning af relevante oplysninger vedrørende gårde, huse og personer. Henning Østergaard har påbegyndt forberedelserne til udstillingen Folk og Kultur, som skal finde sted fra 26. juni til 4. juli 2004.

Vi vil igen i år takke alle vore donatorer, Skads Hærreds Brandkasse, Janderup Sogneforening samt alle, der har vist interesse for arkivet. Husk at vi er sognets hukommelse.

Thorstrup Sognearkiv

Omsorgscentret Birgittegården, Falkevej, Sig, 6800 Varde
Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30
eller efter aftale med Ellen Rasmussen, Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 40 31

Leder: Svenning Olesen, Ølgårdsvej 6, Sig, 6800 Varde
Tlf.: 75 26 42 90

Arkivets postadresse: Ølgårdsvej 6, Sig, 6800 Varde

I løbet af året 2003 har vi modtaget 19 afleveringer. Bl.a. har vi registreret en del papirer fra Thorstrup Elektricitetsværk, som producerede el til 1963. Forhandlingsprotokoller samt diverse papirer giver interessante oplysninger om elværkets begyndelse med produktion af el fra Lindang Vandmølle og Nørholm Vandmølle samt fra en dieselmotor på værket i Thorstrup. Arkivet er stødt på en sjov oplysning om en kombinationsstilling som elværksbestyrer og forsamlingshusvært, som eksisterede fra 1915 til 1937. Ved at kombinere disse jobs kunne man spare en bestyrerbolig.

På Arkivernes Dag den 8. november havde vi lavet en udstilling af sportsbilleder m.m., og det blev en stor succes med besøg af 25-30 gæster.

Sidste del af 2003 fik vi travlt med at pakke arkivet ind i plastik, da Birgittegården, hvor vi har vore lokaler, skal renoveres og ombygges. Det berører kun i mindre grad vore lokaler, men adgangsforholdene samt støv fra nedbrydning af mure nødvendigvis, at vi har lukket arkivet og delvis standset aktiviteterne frem til 1. juli 2004.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet 7 A, 6800 Varde. Tlf.: 75 22 37 74

Åbningstid: Tirsdag kl. 9.00-12.00 samt formiddage efter aftale med lederen

Leder: Jens Lindby. Tlf.: 97 37 62 87

E-mail: lokalarkiv@vardebib.dk

Hjemmeside: www.varde.lokalarkiver.dk

2003 har været et godt år for Varde Lokalhistoriske Arkiv. Der er stor aktivitet hele tiden, der er arbejde nok, og der er medarbejdere nok. Det er ganske enkelt en fornøjelse at være leder et sådant sted.

Der har i årets løb været 67 afleveringer, hvilket er på niveau med sidste år (69 afleveringer). Det der mest falder i øjnene er, at nogle af disse er meget omfattende, og at mange kommer fra foreninger og virksomheder, der er ophørt og som nu afleverer deres protokoller, fotos og udklipssamlinger m.v. til arkivet. Som eksempler kan nævnes Varde Engpark/Sommerland, Varde og Omegns Andelsvaskeri, Vestbanen (19 store flyttekasser), KFUK-spejderne og Mandskoret Melos.

Af andre afleveringer er der kommet satiriske kradserier af Gerald Langgaard og Thyge Clausen 1986-1993, facade-tegninger af Vestergade og Kræmmergade 1990 samt dagbladet Vestkystens avisarkiv 1868-1995 (33 hyldemeter).

I forbindelse med et bachelorprojekt om branden i Varde 1821 ved SDU i Odense blev hele den store retssag mod skomager Morten Jonassen renskrevet.

Vi har fået en ny medarbejder (Elly Jensen) fra årets start, og hun har efterhånden overtaget en stor del af registreringsarbejdet. I det hele taget kan registreringen følge nogenlunde med indleveringerne, dog således at de 19 flyttekasser fra Vestbanen foreløbig er sat til side.

Indskrivningen i Arkibas af de gamle registerkort er tilendebragt, hvad angår selve registerkortene. Vi er nu gået i gang med at inddatere registreringerne til avisartikler 1956-1990. Avisarkivet fra Vestkysten er foreløbig anbragt i Vardehallens kælder, men et nyt opbevaringssted skal snart findes, idet man er ved at finde en anden løsning for anvendelse af bygningen.

Arkivlederen har deltaget i en konference om bevaring af digitale medier. Flere og flere billeder bliver i dag optaget med digitalkamera og opbevares på digitale medier. Langtidsopbevaring af digitale medier stiller helt nye krav til arkiverne, og det er vigtigt at være opmærksom på problemerne i denne forbindelse.

Arkiverne i Varde Kommune blev enige om at gå sammen omkring Arkivernes Dag. Her i Varde kom kun tre besøgende, men f.eks. i Thorstrup var der 25. I Varde er

arkivets navn nok slået så godt fast, at der skal mere end nogle sportsbilleder til for at tiltrække gæster. Varde Lokalhistoriske Arkiv skal således være dygtigere næste år.

Hjemmesiden www.varde.lokalarkiver.dk er kommet godt fra start. Der er en stigende benyttelse, og siden udvikler sig fortsat med lokalhistoriske artikler, billedserier der løbende udskiftes osv.

2003 var året hvor den store flotte bog *Fra Vestbanen til Arriva* udkom. Forfatteren Ole Munk Plum har udført et enormt arbejde og opnået et flot resultat, bl.a. ved at benytte Vestbanens arkiv, der befinder sig i Varde Lokalhistoriske Arkivs magasiner.

Sluttelig har vi et stående tilbud til foreninger m.v., om at de kan få en rundvisning på arkivet, og flere har benyttet sig af dette tilbud.

Personalet yder alle en helt fantastisk indsats. Det er dygtige folk, der går op i deres arbejde. Årets højdepunkt er julefrokosten, der er en gestus fra Varde Kommune og de syv frivillige medarbejderes »løn«.

I årets løb har der været en del tanker om arkivets fremtid. Varde Kommune havde nogle overvejelser om at lægge arkivet ind under museet rent organisatorisk. Vi ønskede naturligvis at bevare vores selvstændighed, og ideen blev heldigvis opgivet.

Anderledes gik det med vore magasiner i rådhusets kælder. Her er nu vedtaget en lokalplan, der giver mulighed for at indrette restaurant. Vi protesterede, idet vi mente, at man først skulle finde ud af, hvor arkivet i så fald kunne flyttes hen.

På IT-siden er arkivet ganske godt med, idet hver medarbejder er udstyret med sin egen pc. Med hjælp fra et lokalt pengeinstitut har arkivet været i stand til at anskaffe sig en fotoprinter, og vi kan nu tilbyde publikum at lave udskrifter i fotokvalitet.

Regnskabet viser, at Varde Kommune yder ca. 29.000 kr. til almindelig drift af Varde Lokalhistoriske Arkiv, at fonde og sponsorer har givet 10.000 og at vi selv har tjent 4.500 kr. Varde Lokalhistoriske Arkiv er således meget afhængig af at kunne skaffe indtægter selv. Børne- og Kulturudvalget har vist stor velvilje over for Varde Lokalhistoriske Arkiv, idet det har vedtaget at betale halvdelen af IT-licensen til Arkibas fremover.

Samarbejdet mellem de lokalhistoriske arkiver i kommunen har været positivt, og jeg tror, vi alle har en fordel af dette samarbejde. Vores ønske er, at dette samarbejde kan udvikles i årene fremover. I det hele taget synes vi, at arkivet møder stor forståelse, og samarbejdet med biblioteket, museet m.fl. samt ikke mindst kordegnkontoret forløber meget tilfredsstillende.

Anskaffelse og ibrugtagning af Arkibas 4 bliver nok det største projekt i 2004. Programmet er helt nyudviklet og skal bl.a. være en stor forbedring m.h.t. billedregistrering. I det hele taget forventer vi, at programmet vil være et kæmpe fremskridt i forhold til det gamle DOS-program, også mht. udskrifter og meget andet. Vestbanens 19 flyttekasser skal også ordnes og registreres, ligesom der skal findes en bedre placering til den værdifulde avis-samling fra Vestkysten.

Thyge Clausen er ophørt med at levere »Gamle billeder« til Ugeavisen. Thyge har leveret velskrevne billedtekster næsten hver uge siden 1991. En stor indsats vi gerne vil takke for. Peder Bjerg har lovet foreløbig at overtage dette arbejde, gerne med mere vægtning på landsognet. Der skal laves en ny brugerundersøgelse vedr. arkivets brugere – den seneste er fra 2002.

Vi ønsker at udskifte den eksisterende laserprinter med en ny, da en reparation er nødvendig, men denne vil være lige så dyr som en nyanskaffelse. Vi har endnu én »gammel« pc. Vi kan forhåbentlig vente med at udskifte denne.

Vi skal arbejde videre med lokaleproblemet, idet der foreligger ovennævnte lokalplan. I forbindelse hermed bad vi Børne- og Kulturudvalget tage stilling til, hvor arkivet vil kunne være i fremtiden, og hvor mange penge man vil kunne afse til indretning af nye lokaler, idet vi har fremsendt en foreløbig oversigt over behov for antal m² og faciliteter m.v.

Vejen Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf.: 79 96 52 75

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-16.00 og onsdag kl. 10.00-17.00

Leder: Linda Klitmøller

E-mail: benteh@vejenkommune.dk

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune har haft travlt i det forløbne år. Vi er, som tidligere nævnt, gået i gang med en systematisk ordning og nyregistrering af hele arkivet i Arkibas. Det gælder såvel arkivalier som fotos og film samt bånd.

Arbejdet skrider planmæssigt frem, men det tager tid. I forbindelse med nyregistreringen lægger vi vægt på at få oprettet fyldestgørende henvisninger – de er jo vejen ind i samlingerne. Vi er så småt begyndt at kunne mærke, at vi er på rette vej. Det er blevet langt lettere for os at betje-

ne arkivets brugere i dagligdagen end tidligere. Vi har i løbet af 2003 fået transskriberet de sidste af arkivets bånd, så nu er bånd og film registeret.

Arkivet råder over meget omfattende negativsamlinger fra en række af egne fotografer. Det fik os til at ansøge Brandkassefonden SydVest om økonomisk støtte til en skanner, som var velegnet til elektronisk billedbehandling af glaspladenegativer. Vi fik støtten, og sidst på året blev vi de lykkelige ejere af en avanceret skanner. Den levede så sandelig op til vores forventninger. Resultatet blev, at vi nu har fået en ny opgave. Planen er, at alle vores registrerede positiver helst inden udgangen af 2004 vil være at finde i digital form på arkivet til glæde for vores gæster, som derved vil få let adgang til vores omfattende billedsamling. Planen er samtidig at knytte billedfiler til billedregistreringerne i Arkibas.

I januar 2003 stod Lokalhistorisk Arkiv bag en udstilling på Vejen Bibliotek om Trolden. Niels Hansen Jacobsens skulptur »Trold der lugter menneskekød«, som i 1922 var blevet den samlede figur i det nye elektricitetsværks kølebassin, er med tiden blevet Vejens vartegn, og udstillingen skulle illustrere den kulturhistoriske anvendelse af såvel skulpturen som springvandet. Trolden blev for første gang anvendt som officielt vartegn i forbindelse med Sydjysk Udstilling i 1951, og siden har brugen af Trolden grebet om sig. Den er siden i stadig stigende omfang blevet anvendt i markedsføringen af først af Vejen by, siden af hele Vejen Kommune. Den dukker op i mange vidt forskellige sammenhænge og er et yndet motiv på souvenirs fra byen.

Arkivet nåede i 2003 op på små 550 besøgende og modtog 46 afleveringer. Blandt afleveringerne var Skibelundsforeningens arkiv. Skibelundsforeningen er en meget vigtig brik i grænseegnens historie, og vi er glade for, at arkivet nu er blevet sikret for eftertiden. Derudover har arkivlederen holdt fem foredrag, og arkivet har medvirket og leveret film til et par filmforevisninger, ligesom arkivet har haft besøg af skoleklasser og grupper.

Ølgod Kommune

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Områdecentret, Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 62 29

Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Ruth Schlein Jensen, Kanalvej 4, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 71 56

Arkivets postadresse: Kanalvej 4, 6823 Ansager

E-mail: ansager-arkiv@e-boks.dk

Hjemmeside: www.ala.subnet.dk

Vi har i det forløbne år haft 23 afleveringer, heraf flere store. Vores hjemmeside har været besøgt 175 gange, og vi har haft mange henvendelser via e-mail. Besøgstallet har været 133, og henvendelser pr. telefon og e-mail beløber sig til 76.

Særligt mange besøgende havde vi i forbindelse med vores udstilling »Ansager før og nu«. Her udstillede vi gamle fotos sammen med nye, der var fotograferet fra samme vinkel, så man virkelig kunne sammenligne.

Arkivet udgav i 2003 en bog om Ansager i 1930'erne og er allerede i fuld gang med en tilsvarende om 1940'erne, som vi regner med at få udgivet i 2004.

Som sædvanlig har vi også et par gange haft besøg af skoleelever. Desuden fik vi i februar besøg af en dame fra et ingeniørfirma i Århus, der af amtet var sat til at undersøge eventuel forurening fra benzintanke. Hun fik billeder med, og vi tilkaldte assistance udefra og fik ved den lejlighed en af de ældre til at berette om, hvor benzintankene havde stået, da vi ikke havde billeder af alle.

Vi fortsætter med at registrere, og der er arbejde nok til os alle.

Skovlund Sognearkiv

Vesterled, Borgergade 24, Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Hver tirsdag kl. 19.00

Leder: Niels Winter Christensen, Bjælkekager 8, Skovlund, 6823 Ansager. Tlf.: 76 98 00 15

E-mail: niwich@email.dk

2003 vil især blive husket for Lokalarquivets udgivelse af publikationen *Handel – håndværkere og selvstændig næringsdrift i Skovlund fra 1900-2000*. Publikationen er resultatet af et mangeårigt stort arkivarbejde ved Kai Knudsen, som har samlet data og anekdoter om alle det sidste århundredes håndværkere og handlende. Bogen påviser, hvordan 1900-tallet havde et blomstrende handels- og håndværkerliv. I hele perioden har der været tæt ved 200 håndværkere og handlende, og midt i århundredet var stort set samtlige adresser på Hovedgade, Borgergade og Ansagervej besat med butikker og håndværkere.

På lokalarquivernes aften i Museumsforeningen fortalte Kai Knudsen om, hvordan Skovlund så ud midt i 30'erne, og han tog os med på en lille slentretur gennem Skovlund en forårsdag i 1935:

»Her summer byen af aktivitet på en helt anden måde

end i dag. Han spadserer gennem Skovlunds gader og kommer forbi en brugsforening, købmand, tobaksbutik, mejeriudsalg, boghandel, sæbehus (Tatol) og et håndkøbsudsalg/apoktek, samt to slagterbutikker, to bagere, to gartner/blomsterhandlere, to skomagere, to manufakturhandlere, to skræddere med butik og tre frisørsaloner og en »fransk vask og stryging«. Foruden alle de handlende med butik kommer han forbi en række værksteder og håndværkere: To smedeværksteder, en cykelsmed, fire tømrer- og snedkerværksteder, en karetmager, en bødker, en møller, en maler, en elektriker, to drænmestere, fem muremestere, fem vognmænd. Desuden bringer gåturen ham forbi posthuset, stationen, banken, telefoncentralen og hotellet«

Skovlund har formodentlig ikke, hvad angår handels- og håndværkerlivet på denne tid, adskilt sig væsentlig fra andre landsbyer af samme størrelse, men vi er glade for nu at have fået dokumenteret og beskrevet denne epoke i landsbyernes liv. For en afsluttet epoke, det er det. Ved udgangen af 20. århundrede kunne antallet af butikker i Skovlund tælles på én hånd. Det kunne man også ved indgangen til århundredet, så på den måde kan man sige, at 1900-tallet danner rammen om en epoke i landsbyens historie.

Bogen er gennemillustreret og har således givet anledning til at få mange af arkivets gamle billeder mangfoldiggjort og bragt ud til en større kreds. Bogen udkom – med støtte fra Andelskassen og Museumsfonden – i november måned, og allerede inden jul var den solgt i over 200 eksemplarer.

Men ellers skal det nævnes, at vi i Lokalarkivet fra efteråret 2003 har udvidet åbningstiden fra én gang om måneden til hver tirsdag aften fra kl. 19.00. Her er der mulighed for at komme og besøge og grave i arkivets store materialesamling, og der er mulighed for at få hjælp til egen slægtsforskning ved Niels Winter. Og så kan vi slutte af med at berette, at vi har rokeret lidt rundt på posterne i lokalarkivet, og at det nu er Niels Winter Christensen, som er formand for lokalarkivet.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistruplund Områdecener, Søndergade 38, 6862 Tistrup
Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00 samt efter aftale med lederen
Leder: Svend Svendsen, Elmevej 10, 6862 Tistrup
Tlf.: 75 29 92 80

I 2003 har vi ligesom det foregående år haft en del henvendelser vedrørende slægtsforskning og lokalhistoriske

emner såvel ved besøg på arkivet som ved telefoniske og skriftlige forespørgsler. Vi har i de fleste tilfælde kunnet hjælpe med oplysninger fra beboere i området.

En del af de folk, der retter henvendelse til arkivet vedrørende slægtsforskning, har været så venlige at sende materialer og billeder om deres familie med tilknytning til området.

I anledning af Tistrup Borgerforenings 100 års jubilæum i 2004 har vi skannet billeder og samlet tekster om foreningens virke til brug i et ekstranummer af Stavn, der udkommer marts 2004. Vi har også modtaget en del nye materialer.

Som noget nyt er vi fra oktober begyndt at have en fast åbningstid – første tirsdag i hver måned fra kl. 14.00–17.00. Der har dog ikke været så mange besøg endnu på åbningdagen. Vi har derfor igennem Stavn gjort opmærksom på åbningdagen. Ved samme lejlighed har vi opfordret folk til at komme med dokumenter og billeder, som vi så eventuelt kan tage kopi af til opbevaring på arkivet.

Ved julemessen i Janusbygningen viste vi vores diasserie om Tistrup-Hodde før og nu. Denne billedserie har vi planer om at udvide med endnu flere gamle og nye billeder. Vi havde som sædvanligt åbent hus ved Tistruplunds julemarked, hvor vi viste diasserien.

Vi har i løbet af året fortsat med at fotografere gamle gravsten for Tistrup Menighedsråd. Indtil til dato har vi optaget billederne både med negativer og digitalt, men fra det nye år vil vi kun optage billederne digitalt og levere print af dem til menighedsrådet. Både negativer og digitalfotos opbevares på arkivet, sidstnævnte på Cd-rom.

Vi har i 2003 fået en ny medarbejder, Jørgen Høy der deltager i arkivmøderne i det omfang, hans arbejdstid tillader det.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5-7, 6870 Ølgod
Tlf.: 75 24 50 11, lok. 5
Åbningstid: Tirsdag kl. 14.00-17.00
Leder: Nich. Riis, Bakkevej 17, 6870 Ølgod
Tlf.: 75 24 56 51
E-mail: post@oelgodmuseum.dk

Ved at se tilbage på 2003 vil man umiddelbart sige, at alt er ved det gamle. Det er det vel også og måske særlig, når man taler om et lokalhistorisk arkiv. Alligevel kan man konstatere, at der sker en fremadskridende udvikling. Ud over det egentlige arkivarbejde sker der også en tilpasning til tiden i dag. I arkivsammenhæng deltager medarbejderne således tid efter anden i kurser og møder på for-

skellige felter, og det giver altid en afsmittende virkning og inspiration.

I dagligdagen følger medarbejderne selvfølgelig med i, hvad der er fremme i samfundsdebatten og i særlig grad i vort eget nærområde. Med interesse følger vi med i den ofte følelsesladede debat om den fremtidige kommunale og amtskommunale struktur. På en eller anden måde vil den endelige reform komme til at berøre os alle.

Lokalarkiverne har allerede en opgave i at indsamle arkivalier om tiden i dag og beskrive kommunestrukturen for eftertiden. Det er opgaver, som vi udmærket allerede nu kan tage fat på. I alt det hektiske, der vil komme til at ske, må vi selvfølgelig ikke glemme den administrative opbygning, der har fungeret ganske udmærket hidtil. Vi arbejder ud fra filosofien om, at det der skete i går, er historie i dag. Den nye kommunalreform vil betyde en skelsættende ændring i lokalsamfundet, der jo netop er fundamentet for vort lokalhistoriske arkiv.

For at være synlige i lokalsamfundet deltager vi hvert år i det landsdækkende arrangement Arkiverne Dag, hvor vi på dagen har åbent hus og sætter fokus på et bestemt tema. Sammen med museet var vi repræsenteret på Ølgod Messen med en udstillingsstand, hvor der blev fremvist historiske billeder fra Ølgod by og sogn.

På lokalarkivet tænker vi også på arkivets fremtid, og i tænksomme stunder spørger vi os selv, om der overhovedet er en fremtid for et lille lokalhistoriske arkiv. Tiden har vist, at det lille arkiv kan løse opgaver på en absolut kvalificeret og seriøs måde. Arkivet er i stand til at foretage en fleksibel og omkostningsbillig formidling.

Naturligvis er vi optaget af at modtage arkivalier, registrere og opbevare dem for derefter at være til rådighed for alle der måtte være interesserede.

Eksempler på opbevarede arkivalier i vort arkiv kan nævnes et efter vor mening betydeligt antal foreningsarkivalier, hvilket er en naturlig følge af, at der i årenes løb traditionelt har været mange foreninger i Ølgod Sogn, og derfor er der en klar interesse for vore foreningsarkivalier.

Der knytter sig desuden generelt stor interesse om billeder, og her skal særlig nævnes konfirmations- og skolebilleder. Vi forsøger løbende at få billederne suppleret, så vi med tiden forhåbentligt får en komplet billedsamling inden for disse områder. I det hele taget mærker vi fortsat en betydelig interesse for gamle billeder, både hvad angår familie billeder samt forenings- og sportsbilleder.

Det er desuden glædeligt at konstatere, at vi ofte har besøg af skoleelever, der arbejder på en projektopgave, og derfor skal have den lokalhistoriske baggrund opdateret.

Det er vist ikke for meget sagt, at arkivets eksistens er

baseret på de frivillige medarbejdere, der trofast står til rådighed for publikum og i øvrigt sørger for arkivets drift på en måde, at vi kan leve op til arkivlovens krav.

Arkivet er som bekendt en del af Ølgod Museum, og vi er beskæftiget seks frivillige medarbejdere, der efter tur står til rådighed for de besøgende i åbningstiden. Slægtsforskerne fylder meget i arkivets dagligdag. Det viser sig, at interessen for slægtsforskning ikke bliver møttet og stagnerer, men derimod udvikler sig, og det er en meget positivt. Medarbejderne på arkivet er Nich. Riis, Inger Jørgensen, Møller Bargisen, Jens Møller Jensen, Egon Thomsen og Frede Møller Kristensen.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv er organiseret i RAL og SLA. I Ølgod Kommune er vi fire lokalarkiver, der alle er afdelinger af Ølgod Museum, og nu er alle arkiverne medlemmer af SLA. På sigt vil det betyde en bedre føling med, hvad der sker i arkiverne set i en større sammenhæng. Mere lokalt mødes arkivlederne for kommunens fire lokalarkiver fra Ansager, Skovlund, Tistrup og Ølgod en gang i kvartalet for at drøfte spørgsmål af fælles interesse og for at koordinere samarbejdet.

På arkivet har vi efterhånden taget afsæt til at igangsætte EDB-registrering af arkivalierne. Registreringen har efterhånden været længe undervejs, idet vi af økonomiske årsager har været nødsaget til at se bort fra den absolut optimale løsning.

Vi retter en stor tak til alle sider for interesse og støtte, ligesom vi takker for et godt samarbejde i det forløbne år.

På billedet ses Ove Nørager-Nielsen, arkivmedarbejder ved Ansager Lokalhistoriske Arkiv, der fortæller om børnelammelsesepidemien i 1930'erne i Ansager Sogn. Foto: Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv.

**Af Historisk Samfund For Ribe Amts
tidligere udgivelser kan følgende
stadig leveres:**

Lille vejledning i læsning af gotisk skrift. Af H. K. Kristensen. 16 s. Kr. 20,00

Peder Hegelunds Almanakoptegnelser 1565 – 1614, bd. I-II. Af Bue Kaae. 1.080 s. Kr. 225,00

Træet i Stenen. Om billedhuggeren N. Hansen Jacobsen. Af Lise Burggaard og Agner Frandsen. Kr. 70,00

Fra kommis til museumsleder. Søren Manøes erindringer. 97 s. Kr. 70,00

Stavnsbånd og Vestjylland – blev bonden fri? Af Jørgen Dieckmann Rasmussen. 33 s. Kr. 20,00

Ribe Domkirke, hæfte I-II og hæfte III-IV. Danmarks Kirker. Nationalmuseet. Kr. 50,00 pr. dobbelthæfte.

En landsbydreng blev læge. J. P. Karkovs erindringer. 66 s. Kr. 48,00

De store skibe – deres ø og mennesker. Videofilm. Fanø omkring 1900. Af Hrolf Thorulf m. fl. Kr. 98,00

Besættelsestidshistorier fra Ribe Amt. Redigeret af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Birgitte Herreborg Thomsen på grundlag af oplæg fra lokalarkiverne. Kr. 138,00

En Esbjergdreng fortæller – om løse typer og aviser. Af Sigurd Broch. 68 s. Kr. 60,00

Seem Sogns Historie. Af Søren Mulvad. Kr. 150,00

Register til Fra Ribe Amt 1902-2002. Kr. 100,00.

Bidrag til landbrugets historie i Varde-egnen. Af Chr. Mathiesen 1881. Ny udgave 1982. 94 s. Kr. 50,00

Oluf Nielsens herredsbeskrivelser:

Slavs Herred 1868. Fotografisk optryk 1981. 62 s. Kr. 45,00

Vester Horne Herred 1865-67. Fotografisk optryk 1984. 66 s. Kr. 75,00

Skads Herred 1862. Fotografisk optryk 1985. 176 s. Kr. 100,00

Tilbud

Kjære Broder, breve fra Terkel Kristensen 1866-1918. Ved Flemming Just. 188 s. Kr. 50,00

Breve fra Niels Kristensen 1865-1913 – et tidsbillede fra Aal sogn. Ved Frode Sørensen. 176 s. Kr. 50,00.

Folk og Folkestyre i 150 år. Udg. Af Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt. 116s. Kr. 50,00. Alle tre bøger for Kr. 100,00.

Ældre årgange af Fra Ribe Amt. Forespørg på ekspeditionen:

Byagervej 41, 6650 Brørup. Tlf. 75383024.

Historisk Samfund modtager gerne ældre årgange af Fra Ribe Amt.

INDHOLD

Uwe Dall

»Tro og Agtsom« – 38 år som landpostbud 3

Peder Gammeltoft

Hvordan finder vi vejen? – Stednavne som vejviser til gamle vejforløb 21

Aja Høy-Nielsen

Hjertinghjemmet- et rekonvalescenthjem for Kvinder af den arbejdende 29
og tjenende Klasse 1924-1931

Carsten Teilman Hald

Det vigtigste fra Kjærgård – En vestjysk herregårdsauktion 1828 35

Roll Præstegaard

Thudeslægten fra Vilslev i Arizona 47

Kamma Struwe

Et embedsmandshjem i Varde 1854 til 1880 55

Evald Brønd

Erindringer om Lydum Mølle og dens beboere 69

Olav C. Lindegaard

Vejen præstegård – det tabte paradys 77

Klaus Ebbesen

En spændende bronzealdergrav i Vorbasse 87

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

92

Generalforsamling og årsmøde

99

Regnskab 2003 103

Nye medlemmer 2002 104

Register 106

Fra lokalarkivernes arbejdsmark 109

Beretninger fra amtets lokalarkiver 112